

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

CMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 8-10, 8-58

NAPILÓ

Előfizetés és behirdetés

negyedévre 168 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, kivétel a
szombat és napok

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁRCIUS 23.

SZOMBAT

82. SZÁM

A koronatanács elfogadta
a költségvetést

A kormány részletes munkaprogramja

A törvényjavaslatok egész tömege készül
a minisztériumokban

Beogradból jelentik: Csütörtökön este a királyi palotában minisztertanács volt, amelyen az összes reszortminiszterek résztvettek. A tanácskozáson *Ötelsége Alekszandar király elnök* volt. Az ülésen, amely három óra hosszat tartott, elfogadták az 1929-30. évi költségvetést és az egyes miniszterek előadták a vezetésük alatt álló minisztériumok munkaprogramját. A koronatanács véglegesen elfogadta a pénzügyi törvényt is, majd azt a határozatot hozta, hogy az előterjesztett munkaprogramok megvalósításához nyomban hozzá kell fogni. Az ülésről hivatalos jelentést adtak ki, amely részletesen ismerteti az elfogadott és megvalósításra váró munkaprogramot. A program főbb vonásai a következők:

A belügyminisztérium munkaterve: a rendőrség és a köztisztviselői kar depolitizálása

A belügyminisztérium azon dolgozik, hogy a tisztviselőket depolitizálja, a hivatalnokokat szakértelmük

Több elemi iskola, kevesebb gimnázium

Az igazságügyminisztérium el fogja készíteni a bíróságok szervezéséről szóló törvényjavaslatot, a büntető törvénykönyv mellé a büntető perrendtartásról szóló törvényjavaslatot és külön törvényt készít a tartóztatásokról. Az állami tisztviselők hivatalos hatalommal való visszaéléseiről is külön törvény intézkedik és ez a törvényjavaslat már illetékes helyen fekszik véleményezés végett.

Előkészületben van a legfelsőbb állami közigazgatásról szóló törvényjavaslat, amellyel csökkentik a minisztériumok számát és amely kiinduló pontja lesz az állami adminisztráció reformjának. Ezzel a törvénnyel megjelöljük az egyes minisztériumok hatáskörét és egyidejűleg revízió alá veszik a tisztviselői törvényt is.

Az összes bírói törvényeket egyesítik és e célból a polgári perrendtartásról külön törvényt készítenek. Ezenkívül esőtörvény is készül, amely lehetővé teszi a esőtörvényi kövényseregyezséget, de meg fogja akadályozni a visszaéléseket. Rövidesen sor kerül a takarékbetétek védelméről, valamint a tisztességtelen verseny és az uzsora megakadályozásáról szóló törvényjavaslata is. Előkészületben van a kereskedelmi törvény és új egységes telekkönyvi törvény készül, azonkívül pedig a kodifikációs program befejezésétl egy egységes polgári törvénykönyv lép életbe az ország egész területén. A törvénytisztviselői revízióját a legobjektívebb adatok összegyűjtése után fogják végrehajtani és

figyelembe veszik a felelősségi bíróság és a törvénytisztviselői véleményét a tisztviselői munkaképességéről és erkölcsi kvalifikációjáról.

Bizonyos áthelyezések szükségessé lesznek, kimondottan bírói és adminisztratív okokból, hogy az új bírói törvényeket hamarabb keresztül vihessék. Az ügyvédekéről szóló törvény kidolgozását is

elkészítik az államiügyszekrekről szóló törvény is és még ebben az évben életbe lép.

A közoktatásügyi minisztérium állandó állami közoktatási program megvalósításán dolgozik és minden megtesz, hogy mielőbb elkészüljön a helyesírásról és a terminológia egységesítéséről szóló törvény. A legkövetkező időn belül törvényerőre lép a közoktatásügyi minisztérium berendezéséről, a legfelsőbb közoktatási tanácsról, az elemi iskolákról, a tanítóképződekről, a középiskolákról, a tankönyvekről, az egyetemokről, a színházokról, a művészeti iskolákról, a múzeumokról, a könyvtárakról, a szerzői jog védelméről és az alapítványokról szóló törvény. A közoktatás kidolgozásában szakelődásokat tartanak a magánintézmények bevonásával, hogy a nép érdeklődését fokozzák és tudását fejlessék. Az elemi iskolák építését tokozni

és tisztességük szerint válogassák ki és ezzel is biztosítják a békét, az ország fejlődését, a személyi és vagyoni biztonságot, valamint az adminisztráció gyökeres megújítását. Ennek érdekében a belügyminisztérium törvényt fog hozni a közigazgatási szervezetekről. Ez a törvény szabályozza a hatóságok hatáskörét, a tisztviselők jogait és kötelességeit, emeli a fizetésüket (a bírói kar fizetéséhez hasonló fizetést fognak kapni) és végül a fegyelmi eljárást is szabályozza. A belügyminisztérium törvényt készít a rendőrségekről, amelyben előírja a rendőrségek kötelességeit és fegyelmi szabályait.

A rendőrséget szintén depolitizálni fogják.

A belügyminisztérium a vétségekről is külön törvényjavaslatot készít.

miután a büntető törvénykönyv csak a kihágásokat és a bűntényeket szabályozza. Végül a közigazgatási eljárásról készít törvényjavaslatot a belügyminisztérium. Ez a törvény kidolgozó része lesz az adminisztrációs eljárásnak.

fogják és különös figyelmet fordítanak az olyan tartományokra, mint amilyen Bosznia és Déli Szerbia, ahol kevés az elemi iskolák száma.

Végrehajtják a gimnáziumok redukcióját.

és csak annyi gimnáziumot hagynak meg, amennyi okvetlenül szükséges.

Tárgyalások a Szentsekkel
a konkordátumról

A vallásügyi minisztérium azon van, hogy a legjobb harmóniában éljenek az egyes vallásfelekezetek és ennek az érdekében mihamarabb

meghosszabb a görögkeleti egyházzal szóló törvényt.

amely az egész görögkeleti egyház életét irányítani fogja. A vallásügyi minisztérium hozzáfog a konkordátum megkötéséhez és a szentsekkel ebben az irányban tárgyalásokat kezd.

A vallásügyi minisztérium a muzulmán vallás egységesítéséről törvényt hoz, valamint

elkészíti a zsidó hitközségek szövetségéről szóló törvényt és a vallásfelekezetek egymás közötti viszonyát szabályozó törvényt.

Külön törvényt fogja szabályozni az egyházi szobrok védelméről.

Az orvos és ápolónevelés a közegészségügyi minisztérium munkaprogramjában

A közegészségügyi minisztérium mindenekelőtt hozzáfog a közegészségügyi intézmények átszervezéséhez. Egy törvényjavaslattal lehetővé fogják tenni, hogy a legszélesebb néprétegek gyorsan és minden utánjárás nélkül, orvosi kezelésben részesüljenek. A kórházkérdés problémájának a megoldására nagy figyelmet fordítanak, hogy lehetővé tegyék a fertőző, elmebajos és egyéb betegek kórházi ápolását. Eddig nagyon is érezhető volt a kórházhiány és

a közegészségügyi minisztérium gondoskodik fog arról, hogy kórházak épüljenek ott, ahol szükséges.

Az orvosi karral szemben a legnagyobb figyelmet tanúsítják. Az ápolószemélyzetet ki fogják oktatni és olyan etikai nyílvra fogják emelni őket, amilyen joggal megkívánunk tőlük.

Külgügyi feladatok

Királyságunk külpolitikájának alapjai összhangban vannak a politikai békével és ezt a békét nemcsak a szomszéd államok és a többi államokkal való érintkezés során akarják demonstrálni, de a külügyminiszter-

rum átszervezésével és szolgálati szabályzatával tanácsjelét is fogják ennek a békeszeretetek adni.

A külügyminisztérium legfontosabb kötelessége: a nemzetközi jogoknak, a királyság tekintélyének és a nemzet elsőrendű érdekeinek védelme,

de természetesen teljesíteni fogják a nemzetközi kötelezettségeket is. A külügyminisztérium kötelességét és munkáját a nemzetközi béke és a konszolidáció védelmére fogja alkotni. A mai intenzív verseny külszolgálatunk főkötelességévé teszi, hogy élénken tanulmányozza és ápolja a királyság gazdasági érdekeit a külföldön és

emelje nemzetgazdaságunk aktivitását a nemzetközi versenyben.

E feladatokon kívül a külügyminisztérium nem fogja szétválasztani a diplomáciai szolgálatot a konzuli szolgálattól, mert mindkettőt egyformán fontosnak tartja. Csak a két szolgálat szoros együttműködésével tudnak megfelelni a rábízott feladatoknak.

Revideálják a vámtarifát

A pénzügyminisztérium minden előkészületet megtett, hogy a Narodna Bankával együtt a dinárt jelenlegi kurzusan törvényesen stabilizálja. Január elsejétől kezdve életbelépett a közvetlen adókról szóló törvény és az új költségvetés ennek a figyelembe vételével készült el. Az adótörvény kidolgozásával a földadó kulcsát tizenkét százalékból állapították meg. A pénzügyminisztérium a bírói illeték, az ingatlanforgalmi, a vígalmi és a tőkeamatadóról új törvényt készít. A fogyasztási adót ugyancsak törvénnyel fogják szabályozni. A pénzügyminisztérium a vámpolitikát új alapokra fekteti és ennek az érdekében hozzáfogtak a vámtarifája revíziójához, figyelembe véve a kereskedelmi szerződéseket.

A vámpolitika revíziójával egyidőben új közgazdasági programot dolgoznak ki, amellyel megállapítják, hogy a termelés milyen ágat kell hathatósabban megvédelmezni és vigyázni fognak arra, hogy

a hazai gyártmányokat ne csak a vám révén támogassák, hanem vasúti kedvezményben is részesítsék.

sőt adó és egyéb kedvezményeket is nyújtsanak. A pénzügyminisztérium alapelve, hogy az állami kiadások terén racionális takarékoságot vezessenek be és hogy csak arra adjanak ki pénzt, amire az állami apparátus rendes funkcionálása érdekében szükség van. A takarékoság első feltétele, hogy a minisztériumok számát csökkentik és a közigazgatásról szóló törvényben rendezzék ezt a kérdést.

A minisztériumok kivül

megszüntetik azokat a hivatalokat is, amelyeket minden megrázkódtatás nélkül be lehet olvasztani valamilyen hasonló hivatalba.

A személyi kiadások terén is a legnagyobb takarékoságot fogják bevezetni.

A hadügyminisztérium azonkívül azon fog dolgozni, hogy a kiadásokat a minimumra száltsítsák le és az eddigi adminisztrációt egyszerűsítsék.

A hadügyminisztérium folytatni fogja az ország védelmi erőinek megszerzésére kezdett munkát, a legszűkebb keretek között, a költségvetésben megengedett békebeli hadseregállománnyal.

Takarékosság az egész vonalon

A hadügyminisztérium hat évi tapasztalatok alapján új alapokra fogja fektetni a hadsereg szervezéséről szóló törvényt.

Az építésügyi minisztérium az érvényben levő építészeti törvények egyesítésén dolgozik. Az érvényben levő állami és nem állami utalózatról szóló törvényt revízió alá veszi és megszerzik az állami és nem állami utak kezelését.

Az építésügyi minisztérium végrehajtja az állami utak rekonstrukcióját és

elkészíti az új hidakat.

Az építésügyi minisztérium új rendszer szerint fog hozzá a forgalom miatt szükségessé vált utak rekonstrukciójához. Az építésügyi minisztérium új állami utak építését és javítását az összes polgárok munkateljesítményének az igénybevételével fogja elvégezni.

A közlekedésügyi minisztérium a közlekedés minden ágát racionálni fogja és pedig a jobb munkateljesít-

mény érdekében és a közlekedésügyi eszközök és anyagok alaposabb kihasználásával. A szállítási taritát revízió alá veszik.

Az eljárást egyszerűsítik és megszigorítják az ellenőrzést. Az új vasutvonalak építését a pénzügyi lehetőségek mérten fogják megkezdeni.

Kétszáz postahivatalt megszüntetnek

A posta és távírdügyi minisztérium új törvényt fog hozni a posta, távírda és telefon szolgálatról és nagy súlyt helyez arra, hogy a személyzet kellő szakértelemmel bírjon. A posta és távírdügyi minisztérium kétszáz postahivatalt, amelynek a forgalma igen gyenge, megszüntet és több új telefonvonalat létesít.

Új erdőtvény készül

A földművelésügyi minisztériumban a földművelés fejlesztésén dolgoznak és a műtrágya felhasználását, a vetőmag szelektálását, az állattenyésztés fokozását fajállatokkal való beszerzéssel, a szőlők regenerálódását és a gyümölcsstermelés propagálását fogják szorgalmazni. Nagy súlyt helyeznek arra, hogy

Külföldi propagandaosztály a kereskedelmi minisztériumban

A kereskedelmi minisztériumban külön osztály létesül, amelynek az lesz a feladata, hogy a külföldön propagandát csináljon termékeinknek és hogy a kivitelünket fokozza. A kereskedelmi minisztérium a külügyminisztériummal azon lesz, hogy minél több kereskedelmi szerződést létesítsen külföldi államokkal. Spanyolországgal, Romániával és Lengyelországgal már megkezdődtek a tárgyalások és a megkötött szerződéseket mielőbb ratifikálják. A kereskedelmi minisztériumban technikai laboratóriumot állítanak fel a gyárpar és az ipar fejlesztésére. A laboratóriumnak az lesz a célja, hogy a produktumaink minőségét megállapítsa és a legmodernebb eszközökkel azok tökéletesítésén fáradozzon.

Új törvényjavaslat készül az üzletekről és egységesítik az üzletekről szóló törvényeket.

A kereskedelmi minisztérium végül a kivételre kerülő földművelési cikke ellenőrzéséről, a magánkezelésben lévő bankokról, a zálogházakról, a betétesek védelméről, a biztosító társulatok ellenőrzéséről, a turisztika fejlődéséről és még több fontos kereskedelmi ágazatról készít törvényjavaslatot.

A kivándorlók védelme

A szociálpolitikai minisztérium elfogja végezteni a passzív területekre előirányzott munkálatokat az ott élő nép teljes megelégedésére.

A rokkanttörvényt megváltoztatják.

Ugyahogy az igazi rokkantak és a rokkantak hozzátartozói anyagi és erkölcsi szempontból kedvezőbb helyzetbe kerüljenek. Az összes munkástörvényeket revízió alá veszik és úgy fogják szabályozni, hogy lehetővé tegyék a munkás és a munkaadó közötti együttműködést. Törvényjavaslat készül, amely

a munkások és a munkaadók közötti szerződésekből támadt vitákat szabályozza.

A minisztérium törvényjavaslatot készít a munkások rokkantság és munkaképtelenség esetére való biztosításáról és hozzá fog több kisebb kórház felépítéséhez

a földműves már az elemi iskolákban megfelelő szakoktatásban részesüljön,

később pedig tanfolyamokat végezzen. A földművelés egyik legfontosabb problémája az, hogy olcsó kölcsönhöz juttassa a földműveseket és a termelés exportját megkönnyítse. A földművelésügyi minisztérium megtette az előkészületeket, hogy

a földműveszövetkezetek hitel alapját emelje és a földművesek olcsó kölcsönhöz jussanak.

Ami a kivétel illeti, azon fáradoznak, hogy a kereskedelmi szerződések megkötésénél biztosítsák piacunk részére azokat a kedvezményeket, amelyekre szükség van. Ennek érdekében a termés kiviteli vámját megszüntetik és a földművesek részére behozott árak behozatali vámját leszállítják.

Az erdő és bányászati minisztérium több új törvényjavaslatot dolgozott ki és revízió alá veszi a hozsuzuljárati szerződéseket. A minisztérium egyes területek fásításáról és a hazai erdőtermelés védelméről is gondoskodni fog. Új erdőtvény is készül, amellyel egy időben a bányamunkások biztosítását a legmodernebb alapokra fektetik.

ott, ahol nagyobb gyáripari üzemek vannak.

A kivándorlás kérdése igen nagy feladatot jelent a szociálpolitikai minisztériumnak és azon fáradoznak, hogy a kivándorlást megszervezzék, és hogy Németország, Argentína, Franciaország és Romániával, amely államokkal szerződésünk van,

biztosítsák a kivándorlók védelmét

és hogy ezt a védelmet a többi államokra is kiterjesszék, ahol kivándorlók élnek. Külön törvénnyel fogják biztosítani a kivándorlók megtakarított pénzének elhelyezését. Végül a szociálpolitikai minisztérium állami statisztikai hivatalt állít fel.

Olcsó kölcsönt nyújt a földművelőknek a megalakítandó agrárbank

Az agrárreform likvidálását még ebben az évben hefejezi az agrárreformminisztérium és külön törvényjavaslatot szabályozza ezt a kérdést az ország északi részén, továbbá Dél-szerbiában és Dalmáciában. A törvények a mai állapotokhoz fognak igazodni. Az ebben az irányban megkezdett munka gyors eredményeket fog felmutatni, mert a királyi kormány munkáját nem akadályozhatják meg olyan nehézségek, amelyekkel az előző rendszernek meg kellett küzdenie. Az agrárreform likvidálására irányuló munkát Ötfelele Alekszandar királynak a néphez intézett történelmi manifesztációjának és a miniszterekhez intézett beszédének szellemében fogják elvégezni. A koronatanácsom elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztérium részére nagyobb hitelt adnak, hogy tavaszi vetőmagot osszon szét a földművelő nép között. Elhatározták, hogy azonnal megalakítják a priviligizált agrárbankot. A pénztinteztet alapokkéje 300 millió dinár lesz, de ezt az összeget egy milliárd dinárra lehet emelni. A szükséges pénz máris biztosítva van. Az agrárbanknak kimondottan az lesz a célja, hogy olcsó kölcsönhöz juttassa a súlyos anyagi helyzetbe került földműveseket. A hank létesítésére irányuló munkálatok már megkezdődtek és hamarosan be is fejeződnek.

munkások tudomására fogja hozni és a felesleges utazási költségek elkerülése végett arra kéri a munkásokat, hogy ne utazzanak ezügyben Noviszadra és várják meg a hivatalos közleményeket. A kamara figyelmezteti azokat a munkásokat, akik Németországban akarnak munkát vállalni, hogy idejében szerezzék be az utlevelüket. Ezidőszent még nincs megállapítva, hogy az egyes községekből mennyi munkás mehet ki Németországba. A munkáskamara bőséges és hiteles adatok felett rendelkezik, amelyek a vajdasági mezőgazdasági munkásság helyzetét megvilágítják és ezeknek az adatoknak az alapján fel fogja szállítani a községeket, hogy a németországi és franciaországi munkaalmakra elsősorban is munkanélkülieket jelöljenek ki.

Botrány az osztrák parlamentben

Az apácák megsértése miatt nagy vihar tört ki

Bécsből jelentik: A Bundesrat, az osztrák törvényhozás második kamarája, pénteken tárgyalta a nemzeti tanács által már megszavazott törvényjavaslatokat, köztük a karintiai tanítók és tanítónők fizetésének szabályozásáról szóló törvényt. A javaslat szerint Karintiaiban a tanítóknak meg kell fogadniuk, hogy nem mennek férjhez. A szociáldemokratapárti részéről Schlesinger Teréz élesen kikelt a javaslat ellen, viszont a keresztényszocialista Ceynek szövetségi tanácsos védelmére kelt a javaslatnak és azt fejtegette, hogy azok a tanítónők is mélyen érezhetnek a gyermekek iránt, akik nem anyák.

Az ilyen nőnek nem lehet anyai érzésük, mert vénlányok! — kiáltották a szociáldemokraták.

A keresztényszocialista szónok erre hivatkozott az apácákra, akik a legkitünőbb ápolók és nevelők.

Ekkor tört ki a botrány, mert Preisler szociáldemokrata szövetségi tanácsos a következőket kiáltotta a szónoknak:

— Ugyan hallgasson! Ezeknek a nőknek a mellét vasalódeszkával szorítják laposra!

A keresztényszocialisták felbőszülve fogadták ezt a megjegyzést és tiltakozva kiáltották:

— Az apácákat sérteni szegény és gyalázat!

A nagy zajban az elnök csak sűrű rendreutasítások után tudott rendet teremteni és végül a polgári pártok szavazataival elfogadták a javaslatot.

Házasság férj nélkül

Egy kikindai uriaszony a diszpenzációs jegyzőkönyv alá hamisította egy szerbországi földbirtokos nevét

Kikindáról jelentik: Furcsa eset foglalkoztatja néhány nap óta a kikindai közönséget. Az események középpontjában egy széles körökben ismert kikindai uriaszony áll, aki furfangos módon akart házasságot kötni egy dúsgazdag szerbországi földbirtokossal, anélkül, hogy a jövendőbeli férj, tudott volna nősüléséről.

A szóbanforgó uriaszony, egy vajdasági ügyvédnek volt a felesége, de férjétől néhány hónapi házasság után törvényesen elvált. Az elvált asszony néhány héttel ezelőtt megjelent a kikindai anyakönyvi hivatalban és bejelentette, hogy diszpenzációval házasságot akar kötni egy földbirtokossal, aki azonban személyesen nem jöhet el a diszpenzációs jegyzőkönyvet aláírni, mert betegben fekszik a lakásán. Az uriaszony arra kérte az anyakönyvvezető helyettesét, hogy adja ki neki a jegyzőkönyvet, amelyet ő a véglegényével aláírat és azt tíz percen belül visszahozza. A tisztviselő, aki jól ismerte az uriaszonyt, nem gyanakodott és jóhiszeműen kiadta neki a jegyzőkönyvet.

Tíz perc múlva az uriaszony valóban megjelent az anyakönyvi hivatalban és magával hozta a jegyzőkönyvet, amelyen ott szerepelt a véglegény neve. Az anyakönyvvezető helyettese gyanakvással vette át a könyvét és gratulált az elvált asszonynak az új házasságához. A készülő házasság híre hamarosan elterjedt a városban és tudomást szerzett arról a véglegényként szereplő fiatal földbirtokos is, akinek egyik barátja gratulált.

— Ne bolondozz — hökkent meg a szerbországi földbirtokos — eszem ágában sincs nősülni.

— Te se tagadd — válaszolt a barát — hiszen már a diszpenzációs jegyzőkönyvet is aláírtad.

Igy derült ki azután, hogy a jövendőbeli férj tudtan kívül lett véglegény. A földbirtokos miután meggyőződött arról, hogy valóban szerepel a neve a jegyzőkönyvben, bűnvádi feljelentést tett az uriaszony ellen okirathamisítás címén. A kikindai államügyészség utasítására a rendőrség lefolytatta a nyomozást. Az anyakönyvvezető helyettese ellen, aki jóhiszeműségének lett az áldozata, szintén megindult a fegyelmi eljárás, amely azzal végződött, hogy a tisztviselőt dr. Bulic Vilko főispán felfüggesztette állásától.

Az ügyben az ügyészség tovább folytatja a nyomozást.

Óvakodjunk a külföldi munkára toborzó csalóktól

Még nem kezdődött meg a munkástoborzás — Elsősorban munkanélkülieket fog elhelyezni a noviszadi munkáskamara

Noviszadról jelentik: A Vajdaság egész területéről mind nagyobb számban jelentkeznek mezőgazdasági, ipari és gyáripari munkások, akik érdeklődnek, hogy miképpen lehetne Németországban és Franciaországban munkát kapni. A jelentkezők kivétel nélkül hajlandók azonnal munkát vállalni. A noviszadi munkáskamara — éppúgy, mint a többi — nincs feljogosítva munkásokat ilyen célokra toborozni, mert a munkások külföldön való elhelyezésére a munkástözsdek, továbbá Weise Henrik, a német munkásokörpont meghatalmazott jogoszláv delegátusa és a zagrebi francia egyesület illetékes.

Weise Henrik, a német munkásokörpont jogoszláv meghatalmazott delegátusa ezidőszent Szlovéniában és a Muraközben tartózkodik és mihelyt ott elkészült a munkástoborzással, a Vajdaságba jön, ahol folytatni fogja munkáját. Weise Henrik értesíteni fogja az érdekelteket munkásokat, hogy mikor érkeznek a Vajdaságba, milyen munkásokra van szüksége és mennyi munkást vihet ki a Vajdaságba. Ezt az értesítést a munkástözsdek útján fogják nyilvánosságra hozni.

A noviszadi munkáskamara feladata csak arra szorítkozik, hogy mennél nagyobb számú mezei munkást, a lehető legkedvezőbb feltételek mellett juttasson ki Németországba, vagy Franciaországba és ezáltal szerezzon számukra munkaalkalmat. A noviszadi munkáskamara már két év óta nagy odaadással, fáradozik ezen és nem ismer nemzetiségi vagy feleke-

zeti különbséget, hanem mindenkit, aki a Vajdaság területéről munkát keres, támogat ebben az irányban.

A noviszadi munkáskamara ellen mindezek ellenére Bácskatopola község előjárósága panaszt tett a szociálpolitikai miniszternek, hogy a kamara Vrbász környékéről németajku munkásokat toborzott Németország számára, míg a bácskatopolai munkanélkülieket mellőzte. A kamara ezzel a panasszal szemben megállapítja, hogy a Vajdaság egyetlen községéből sem toborzott egyetlen munkást sem, mert erre nem volt felhatalmazása.

A kamara azonban értesítést kapott Bogojevról, Vrbászról és Kuláról, hogy ezeken a helyeken egyesek mezőgazdasági munkásokat toboroznak Németország számára. A munkáskamara újból és nyomatékosan hangsúlyozza, hogy senki sincs jogosítva munkásokat toborozni és az illetőknek csak az a céljuk, hogy munkásoktól pénzeket csaljanak ki és ezérik őket, mint közönséges csalókat át kell adni a hatóságoknak. A munkáskamara arra emlékezteti a munkásokat, hogy tavaly Szubotica környékén hasonló nagyarányú csalásokat vittek végbe és sok munkást megkárosítottak.

A jogoszláv munkásokat elhelyező zagrebi francia egyesület arról értesítette a noviszadi munkáskamarát, hogy ezidén Franciaországban 5.000 mezőgazdasági ipari és gyáripari munkás talál alkalmazást. Mihelyt a kamara a részleteket megtudja, azokat a

Őfelsége audiencián fogadta a fakitermelők szövetségének delegációját

A szövetség képviselői tárgyalásokat folytattak a kormánnyal

Beogradból jelentik: Pénteken Beogradba érkeztek az országos falpari szövetség delegátusai. A kiküldötték felkeresték az erdőügyi minisztert, a szociálpolitikai minisztert, majd megjelentek Zslykovicz Petár miniszterelnöknel, délután pedig Őfelsége Alekszandar király fogadta kihallgatáson a küldöttség tagjait.

A tárgyalásokon a fakitermelő vállalatok delegátusai azt kérték, hogy minél előbb fejezzék be az erdőügyi minisztériumban folyó vizsgálatot a hosszulejárati szerződések ügyében, minthogy a régen huzódó

vizsgálat miatt a tisztviselők nem mernek ilyen ügyekben intézkedni, ami által az ország legfontosabb iparága, a fakereskedelem nagy károkat szenved. Kérték, hogy választott bíróságot küldjenek ki, amely sürgősen intézze el az állam és a vállalatok közötti vitás ügyeket.

A delegáció azt is kérte, hogy a kormány mielőbb kössön kereskedelmi szerződést Spanyolországgal, amely a jugoszláv fa egyik legjobb piaca. Kérték, hogy az erdőügyi minisztérium intervencionáljon a közlekedési minisztériummal a nagy vagonhiány miatt.

Csak a miniszteriumi tisztviselőkről intézkedik az általános tisztviselői törvény

A többi állami alkalmazott helyzetéről az egyes miniszteriumok külön törvényeket készítenek

Beogradból jelentik: Az igazságügyminisztérium, mint ismeretes, a tisztviselőtörvény revízióján dolgozik. A kormány most nyilvánosságra került munkaprogramjából kitűnik, hogy az egyes miniszteriumok külön is dolgoznak a ressortjukba tartozó tisztviselők működéséről szóló törvényeken. Az ügyészekről és a bírásokról meghozott törvény után a belügyminisztérium hasonlóan külön törvénnyel kívánja szabályozni a közigazgatási tisztviselők helyzetét, a közoktatási minisztérium pedig a tanárokról készít külön törvényt

és revízió alá veszi a tanítótörvényt is. A közlekedési minisztérium munkaprogramjában pedig a vasutasokról szóló törvény meghozatala is szerepel.

Igy az általános tisztviselőtörvény előreláthatólag csak a központi miniszteriumi tisztviselőkről fog intézkedni és ennél fogva ennek a törvénynek jelentősége lényegesen csökken. A törvény meghozatalára valószínűleg egyhamar nem is kerül sor és semmiestre sem fogják meghozni a tisztviselőtörvényt a közigazgatásról szóló új törvény előtt.

Ujból kell vizsgáznunk azoknak, akik 1918 után Magyarországon szereztek jogi diplomát?

A szuboticei jogi fakultást pénteken értesítette hivatalosan a közoktatásiügyi minisztérium arról, hogy ezt az intézményt bízza meg az 1918. december elseje után Magyarországon szerzett jogi diplomák nosztrifikálásával. A szuboticei jogi fakultás tanári kara úgy határozott, hogy külön szabályrendeletet dolgoz ki a nosztrifikálás módjairól. A szabályrendeletet rövidesen kidolgozzák és azt megküldik a közoktatásiügyi miniszternek jóváhagyás végett.

A Bácsmegyei Napló munkatársa megbízható forrásból úgy értesült, hogy a jogi fakultás bizonyos vizsgák letételétől teszi függővé a nosztrifikálást. A jogi fakultás főleg a nemzeti tantárgyakból fogja vizsgáztatni azokat, akik Magyarországon kaptak diplomát.

A nosztrifikálás az ország területén több száz végzett jogászt, köztük sok ügyvédet is érint a Vajda-

ságban. Illetékes helyen most arról folyik a vita, hogy vajjon az érdekelt ügyvédeknek szintén le kell-e tenni a különböző vizsgát, hogy doktori oklevelüket nosztrifikálhassák és a különböző vizsga után újból le kell-e tenniük az ügyvédi vizsgát is és esetleg újból kitölteni az ügyvédjelöltekre kiszabott gyakorlati éveket, ami az új ügyvédi törvény szerint öt esztendő. Ilyenformán a Magyarországon a háború után szerzett diplomával bíró ügyvédek újból előlrol kellene kezdeni a vizsgázást, ugyhogyz ezek csak hat év múlva lehetnének újból önálló ügyvédek, ami nagyon súlyosan érintené az érdekelteket.

Amint látszik igen súlyos és különleges problémák várnak ebben a kérdésben megoldásra, ép ezért a jogi fakultás a legnagyobb figyelemmel és körültekintéssel fogja elkészíteni a nosztrifikálásra vonatkozó szabályrendeletet.

Kiöntött a Duna Budapest mellett

A jégtorlaszok megduzzasztották a vizet, amely elöntötte Szobot, Visegrádot, Nagymarost és még több községet — A jégdarabokat sodró víz nagy pusztítást okoz mindenütt — A jégtorlaszok robbantása következtében a vízállás már csökkent — Budapestet nem fenyegeti közvetlen árvízveszély

Budapestről jelentik: Talán még sohasem volt olyan borzalmas éjszakánk a Szobtól lefelé, a Duna két oldalán lévő községek lakosságának, mint péntekre virradó éjjel.

Szobnál, Kisoroszinál, Vácnál és Göd-szigetnél váratlanul nagy tömegben összetorlódtott a Pozsony felől lezuduló jég és felduzzasztva a Duna vizét, áradást okozott, amely elöntötte a községek egész sorát.

Szobról érkezett az első jelentés, hogy a Duna kilépett medréből és elöntötte a község egy részét. A Duna partján fekvő házak lakói rémülten menekültek és fátyafény mellett csomagolták össze holmijaikat. A Duna árja közben behatolt a földekre is és mindenütt nagy pusztítást okozott. A másik parton

Visegrádot hasonló csapás érte.

A község lakossága itt már készült az árvízre és éhen töltötte az éjszakát. Éjfél után egy órákor a jégtorlasz pozdorjává törte a visegrádi propeller-állomást és elpusztította a mellette levő trafikot és virágüzletet is. Az áradás tíz-tizenkét partmenti házat is veszélyeztetett, úgyhogyz ezeknek a lakóit gyorsan ki kellett menteni.

Péntek reggelre a Duna áradása Visegrádot egészen elzárta a külvilágtól.

A Szentendre és Esztergom felé vezető út jeges víz alatt áll és

a község főútcáján 120–150 centiméter magas a víz

és csak csónakon lehet közlekedni.

A Visegráddal szemben fekvő Nagymaros is hasonló helyzetbe került. Itt is éjszaka lepte el a községet az árvíz és még nagyobb területet öntött el, mint Visegrádon.

Nagymaroson száztíz ház lakosait kellett kihaloltani.

A fontos utvonalak itt is víz alatt állnak és a főtéren egy méter magas a víz, úgyhogyz itt is csak csónakon lehetséges a közlekedés. Kismarosnál is nagy pusztítást okozott az árvíz, amely több házat, szerűskertet és nagymennyiségű takarmányt pusztított el és jelentős területeket öntött el.

A községek sorra felhívták telefonon a váci katonai parancsnokságot, ahonnan katonaságot rendeltek ki a jégtorlaszok felrobbantására és a mentési munkálatokra. Kisoroszinál, Nográdverőcénél és Kismarosnál

egy század utász okrazittal robbantja a feltorlódozó jéget.

hogy így a víz letolását lehetővé tegyék. Munkájuk-

Az enyhe Albus Harang-mosószappan megóvja tehéneműjét

A legjobb mesterséges mosószappan általános alkalmasságot megőrzik a fehérneműt. Az Albus Harang-mosószappan ezzel szemben eltávolítja a legeszkényebb tisztáltságot is és a legérzékenyebb szöveteket sem támadja meg.

Az Albus Harang-mosószappan nem marad, kitűnő zsíradékokból készült szappan, amelyben nincs ártalmas alkalmasság.

Pompás habot ad és nem támadja meg a kezeket.

Az Albus Harang-mosószappan kiadósága folytán különösen olcsó. A háztartáson mindig egyforma jószágát látni kell.

Az Albus Harang-mosószappan minden szakmában üzletben kapható.

Albus Harang-mosószappan
Gyártja: Albus szappangyár r. t., Novisad

nak meg is van már az eredménye, mert **a vízállás, amely éjszaka még 740 centiméter volt, péntek délutánra 706 centiméterre csökkent.**

A robbantások következtében **délután elindult a jég és a víz és így a veszedelem csökkent.**

Sulyosbítja ezzel szemben a helyzetet az, hogy Nográdverőce és Kismaros között **két emelet magas hatalmas kettős jégtorlasz áll,**

amely a Dunát majdnem teljes szélességében eltorlaszolja. Az utazók most azon fáradoznak, hogy ezt a jéghegyet felrobbantásuk és Vácnál is a jég robbantásával próbálják elejét venni a további veszedelemnek. A robbantások folytán leváló jégdarabok Szentendrénél a Dunába sodródtak és azon usznak lefelé Budapest irányában.

A dunamenti községek lakosai körében óriási az izgalom, mert

a jégtömböket sodró víz mindenütt óriási pusztítást okoz és még kisebb épületeket is elsodor.

Budapest közvetlen környékén, főleg Újpesten és Óbudán a legveszélyeztetettebb helyeken felkészülten várják az áradást. Ezekben a helyeken már két hete dolgoznak a töltések emelésén és megerősítésén és

ha a Duna a hét méternél nem emelkedik magasabban, akkor Újpest meg van mentve.

A városban meglehetősen nagy az izgalom és a Dunához közeli házak lakói megtették minden intézkedést a menekülésre.

Budapest is felkészülten várja a víz- és jégtömegek érkezését, azonban

Budapestet egyelőre nem fenyegeti közvetlen árvízveszély,

miután Budapestben csak akkor lenne veszélyes a helyzet, ha a Duna kilenc méternél magasabbra emelkedne, egyébként azonban nincsen ok aggodalomra. Budapesttől délre a Duna még egyre zajlik, miután azonban a meleg időjárás folytán a jég törékeny, remény van arra, hogy nagyobb torlódás nem fog beállni és a Duna egy-két nap alatt jégmentes lesz.

Magyaróvári jelentés szerint a Nagyduna, a Kis-Duna, a Lajta és a Lajta két oldalasatornája annyira megáradt, hogy a falvak lakossága a legrosszabbra is el van készülve. A Kis- és Nagydunán nagy jégtorlaszok támadtak, úgyhogyz a Nagyduna vize a Kisdunába szorult és nagyobb területeket öntött el.

Budapestben a Duna két partján óriási tömeg nézi a jégzajlást.

A víz Budapestben már az alsó rakpart egy részét is elérte és a vízállás, amely délelőtt még 405 centiméter volt, este nyolc óráig 466 centiméterre emelkedett.

A hajózási társaságok a parton levő raktárakat és egyéb épületeket már kiürítették.

A főkapitányságon permanens szolgálat van és ide futnak be a veszélyeztetett helyekről a jelentések.

A legjobban veszélyeztetett újpesti és óbudai területekre katonaság vonult ki

és Óbudán a Fil. téri-gáttól lefelé fátyafény mellett dolgoznak a gátak megerősítésén. Óbudán már kijelölték a szükségállásokat is a veszély esetén kilakoltatandó családok számára.

Házkutatást tartottak a Budapesten letartóztatott Kardos Andor becskerekai rokonainál

A házkutatásokat a budapesti rendőrség kérésére végezte a becskerekai rendőrség

Becskerekről jelentik: A budapesti rendőrség, mint ismeretes, letartóztatta Kardos Andor volt becskerekai kereskedőt és egy társát, akik ellen az a gyauu merült fel, hogy jugszláv hadikártalanítási könyveket akartak hamisítani. A nyomozás során megállapították, hogy Kardos és társa Budapesten keresetek alkalmas nyomdát, ahol a hamisítványokat elkészíthették volna. A budapesti rendőrségnek az a gyauuja támadt, hogy Kardosnak Jugoszláviában is vannak büntérszéi és ezért a nyomozást kiterjesztette Ju-

goszláviára is és ezért érintkezést kerestek a becskerekai rendőrfőkapitánysággal.

Néhány nappal ezelőtt Budapestről megkeresés érkezett a becskerekai rendőrséghez. A megkeresésben a budapesti ügyészség kéri, hogy tartsanak házkutatásokat Kardos Andor Becskereken lakó hozzátartozóinak lakásán. Kardosnak Becskereken több rokona él és a rendőrség a megkeresés értelmében meg is tartotta a házkutatásokat, amelyek azonban nem vezettek eredményre.

Az ablakon keresztül rálöttek báró Majthényi Miklós bánati földbirtokosra

A golyó a földbirtokos feje felett furódott a falba

Vrsacról jelentik: *Markovec* bánati község lakosságát titokzatos bűntény tartja izgalomban.

Ismeretlen tettes belőtt báró Majthényi Miklós földbirtokos kastélyának egyik ablakán.

Báró *Majthényi* Miklósnak nagy földbirtoka van a délbánati *Markovec* község határában és itt van a *Majthényi*-család ősi kastélya is, ahol a bárói család tagjai szoktak megszállni, ha időnként hazatérnek külföldi utazásaikról. Néhány nappal ezelőtt érkezett meg *Markovec*re báró *Majthényi* Miklós, aki legutóbb hosszabb ideig tartózkodott külföldön. Vasárnap este a báró ép átöltözködött, amikor kívül puskalövés dörögött el, a következő pillanatban pedig

öríási esőrümpüléssel beüzódott annak a szobának az ablaka, ahol Majthényi báró tartózkodott. A golyó hajszályra báró Majthényi feje felett furódott a falba.

A fegyverdörrenés zajára a kastély személyzete azonnal berohant a szobába, majd látva, hogy mi történt, fégyveresen kiszaladtak a kastélyt övező parkba, hogy a titokzatos merénlyöt elfogják, de az nyomtalanul eltűnt. Többen értesítették a történetről a csendőrséget, ahonnan kiszálltak a helyszínre és megindították a nyomozást.

A nyomozás folyamán megállapították, hogy a lövést revolverből adták le, a golyót a falban meg is találták. A helyszíni szemle alkalmával a rendőrség megállapította azt is, hogy

a merénlyk közvetlen az ablak alatt állt és úgy célzott be a szobába.

Csak a véletlennek tulajdonítható, hogy a revolvergolyó nem sebesítette meg a földbirtokost. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

A kataszteri tiszta jövedelem valorizálása nem emelte a földadót a Vajdaságban

A valorizációs hányados 34, az adókules 12 százalék

Beogradból jelentik: Az adótörvény módosítása és a földadó kulcsának megállapítása kapcsán most a legfontosabb kérdés az adóalap kiszámítása. A földadó alapja tudvalegyőleg a kataszteri tiszta jövedelem, de a kataszter azokban az országútszekben, ahol azelőtt is a kataszteri tiszta jövedelem alapján állapították meg az adót, régi valutában, vagy koronában van előírva. Ezeket az értékeket most valorizálni kellett, de azonkívül tekintetbe kellett venni azokat a változásokat is, amelyek a föld produktivitása, rentabilitása és egyéb tekintetben bekövetkeztek. Ezért nem lehetett egyszerűen a valutáris valorizáció álláspontjára helyezkedni, hanem külön meg kellett állapítani az egyes gazdaságilag azonos strukturájú vidékekre a valorizációs hányadost, amivel az eredeti kataszteri tiszta jövedelmet megszorozva, megkapjuk azt a jövedelmet, amely a földadó kulcsának új alapját képezi.

A valorizációs hányados megállapítása körül annakidején a parlamentben nagy viták voltak, végül is bizonyos direktívákat állapítottak meg és egy a parlamentől független tizenhottagn szakbizottságot küldtek ki, hogy ezeknek a direktíváknak alapján a hányadost megállapítsa. Ez a bizottság a munkájának nagy részével elkészült és Bosznia, Szerbia és Montenegró kivételével a többi országrészre nézve a hányadost megállapította. A megállapított valorizációs hányadost annakidején nyilvánosságra is hozták és a *Bácsmegey Napló* is közölte, de a hányados megállapítása nem keltett nagyobb érdeklődést, mert akkor még nem volt ismeretes magának a földadónak kulcsa és az egyszerű hányadosból nem lehetett arra következtetni, hogy a földet milyen adóval terhelik meg. Minthogy most a földadókulesot is megállapították, a kataszteri tiszta jövedelem valorizációs hányadosának ismerete képessé teszi a földbirtokosokat, hogy adójukat minden nehézség nélkül maguk számítsák ki. Az adókules 12 százalék és ez a kiegészítő adókkal együtt egészen 24 százalékig emelkedik ki. Aki tehát földadóját ki akarja számítani, annak az eddigi kataszteri tiszta jövedelmet meg kell szorozni a valorizációs hányadossal és az így keletkezőt adóalaplóból számítja ki az adókules szerint adóját.

A kataszteri jövedelem valorizációs hányadosa az egyes vidékeken a következő: *Bácska-Bánát* 34, *Zombolya vidéke* 32, *Baranya* 27, *Szerémség* 32, *Oszt-*

jek 30, *Drávamellék* 29, *Szávamellék* 29, *Zagreb* 29, *Középhorvátország és Szlavónia* 27, *Zagorje* 26, *Gorna Kranjska* 25, *Lika és a horvát tenger mellék* 24, *Muraköz* 27, *Szlovénia* 20, kivéve *Sloven-Gradec*, ahol 18, *Murán* tul. 30, *Knin* 20, *Bankovac* 28, *dalmát tengerpart* 24.

A hányados tehát a Vajdaságban és Horvát-Szlavonorság legtermékenyebb helyén a legmagasabb és az egyes vidékek termékenysége szerint csökken.

Az állandó bizottság munkája közben arra a megállapításra jutott, hogy a kataszteri tiszta jövedelem régebbi megállapításai nem voltak igazságosak. Ezért volt szükséges a tiszta jövedelem hányadosát különbözőképpen megállapítani. Munka közben a bizottság az összes községekből beérkezett jövedelmi táblázatok alapján dolgozott és a megállapított hányadosról értesítette a községeket azzal, hogy jogukban van az esetleges sérelmek miatt panaszt emelni. A vajdasági községek általában meg voltak elégedve a megszabott hányadossal, mert a Vajdaságból igen kevés panasz érkezett.

Ami speciálisan a Vajdaságot illeti, figyelembevéve a vajdasági birtokviszonyokat, amelyek szerint a Vajdaságban főleg 10—100 holdas birtokok vannak, a bizottság úgy állapította meg a hányadost, hogy az adó a kataszteri tiszta jövedelemnek körülbelül husz százalékát tegye ki, a kiegészítő adókat is beszámítva. Ez számszerűleg megfelel az adó eddigi nagyságának, minthogy eddig is husz százalék volt az adó, minthogy azonban a kataszteri jövedelmet az arányérték háromszorosára valorizálták, a Vajdaságban földadó jóval nagyobb lett, mint amilyen eddig volt, de viszont esznek más mellékadók, mint például az általános jövedelmi pótdadó, a rokkantadó, előfogadó, stb., úgy hogy végeredményben általában a mostani nagysága marad a földadó a Vajdaságban, különösen a közép-birtokokon.

Kivételt képeznek ez alól a törpebirtokok, amelyeknek kataszteri tiszta jövedelme ezer dináron alul van. Ezeknél ugyanis a kiegészítő adók esznek és ezeknek az adóterhelésnek ilyenformán lényegesen kevesebb. A nagyobb birtokokra nézve könnyítést hozott az adótörvény módosítása olyan értelemben, hogy azelőtt a progresszivitás 17 százalékig emelkedett, az új adótörvény pedig csak 12 százalékig terjedő progresszivitást ismer.

Osztójics Szelimir polgármester Szuboticára érkezett

Szombat délelőtt ül ő sza az új városi képviselőtestület

Osztójics Szelimir, az új szuboticei polgármester pénteken délután Beogradból Szuboticára érkezett, hogy átvégye a város vezetését. Osztójics Szelimir a Beograd-szállóban szállt meg és pénteken senkit sem fogadott. A polgármesteri hivatal átadása szombaton délből fog megtörténni.

Ugyancsak pénteken érkezett Szuboticára dr. *Livajics* Ante bácskai tartományi főispáni titkár. A főispáni titkár nyomban megérkezése után megjelent a városházán és felkereste hivatalában *Szipics* Károly dr.-t, a felmentett polgármestert. *Livajics* Ante dr. a hetegen fekvő főispán helyett jött Szuboticára, hogy jelen legyen a polgármesteri hivatal átadásánál. A főispáni titkár nyomban megérkezése után intézkedett, hogy a város nyomban kinevezett képviselőtestületét szombaton délelőtt tizenegy órára hívják össze, ami meg is történt. A közgyűlésen, amelynek napirendjén kizárólag a polgármester és a képviselőtestületi tagok esküteltele szerepel, *Livajics* dr. főispáni titkár fog elnökölni. Osztójics Szelimir az eskü letétele után veszi át a polgármesteri hivaltat.

A drága kecske

Ötévi fegyház és háromhavi fogház egy kísérleti kecskéért

Becskerekről jelentik: A becskerekai törvényszék büntetőtanácsa szombaton érdekes bünpert tárgyalta. A vádlottak padján heten ültek, négy rovtottmultu betörő és három kereskedő, az utóbbiakat orgazdasággal vádolta az ügyészség, de már a tárgyalás elején elejtette ellenük a vádat, mert kiderült ártatlanságuk. A négy betörő: *Gatyinov* Milán, *Malajev* Ljuba, *Grujin* Zsiva és *Berberszki* Iván Becskereken számos lopást és betörést követett el, azonkívül vagonokat fosztogattak és ök lopták el a bakteriológiai intézet kecskéjét is, amelyet az intézetben kísérleti célokra használtak. A lopott holmikak eladták, az árát pedig elköltötték. A betörők nyomára a lopott kecske vezetett, mert a bakteriológiai intézet a lapok után figyelmeztette a tolvajokat, hogy ne próbáljanak enni a kecskéből, mert annak a husa mérges. A felhívás eredményes is volt, mert a lopott kecske darabjait már néhány nappal később megtalálták és így azután a betörőknek is a nyomára jutottak.

A tárgyaláson valamennyi vádlott beismerő vallomást tett és elmondották, hogy a kecskét már levágták és fel is osztották maguk között, egyikük evett is a husából, amikor az újságokból értesültek a bakteriológiai intézet figyelmeztetéséről. Az a társuk, aki evett a kecske husából, napokig szenvedett, nem ugyan a kecske lúsától, hanem a kiállott halálfélelemtől. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után *Gatyinov*-ot, *Grujint* és *Berberszkit* egyenként két és fél évi fegyházra, *Malajev*-et pedig háromhavi fogházra ítélte.

Kinevezték Szentá város polgármesterét és képviselőtestületét

Gyogyevics Szlobodán maradt a polgármester

Becskerekről jelentik: Dr. *Baltics* Vilko begradi tartományi főispán pénteken írta alá Szentá város új polgármesterének és képviselőtestületének a kinevezéséről szóló rendeletet, amelyet valószínűleg szombaton küldenek el Szentára. Szentá város új polgármesterül *Gyogyevics* Szlobodán eddigi polgármestert neveztek ki. Az újonnan kinevezett képviselőtestületi tagok névsora a következő:

Babin Jócó gazdálkodó, *Balog* Mihály kereskedő, *Barsy* Péter földbirtokos, *Berics* Beriszláv telepes, *Bozso* János gazdálkodó, *Borgyoski* Dragutin gazdálkodó, *Borgyoski* Nikola gazdálkodó, *Branovaeski* Lázár iparos, *Vujics* Joca földbirtokos, *Vujics* Száva földbirtokos, *Vujicosics* Vuksán telepes, *Vukov* Andrija földmives, *Gráf* Armin nagyiparos, *Deutsch* Vilmos kereskedő, *Drazsics* Iván tanító, dr. *Zagorica* - Iván közjegyző, dr. *Keceli* Mészáros Ferenc ügyvéd, dr. *Knezevics* Milos ügyvéd, *Lalles* Miladin földmives, *Megadja* Mátyas földmives, *Mohácsi* Pál nyugalmazott főgimnáziumi tanár, dr. *Nacsá* Lajos római katolikus plébános, *Novoszel* János nyugalmazott tanító, *Pap* Máté földmives, *Pető* Sándor iparos, dr. *Pecárszki* Brankó ügyvéd, *Pécsi* Béla alsóvárosi plébános, *Popovics* Nesa földmives, *Prekajszki* Milos görög keleti esperes, *Pfeiler* István mérnök, *Zajkovic* Bozso telepes, dr. *Répási* Nándor ügyvéd, *Rudics* Ignác földbirtokos, *Stefanovics* Dusan kereskedő, dr. *Teleký* István tanár, *Tót* Miklós földmives, *Tót* Pál földmives, *Csukics* Mita nyugalmazott csendőrkapitány és *Schwelger* Herman főrabbi.

Felhívás a rádiózókhoz!

Örvendetes tény az, hogy mióta az ország legnagyobb leadó-állomása, a RADIO BEOGRAD kísérleti leadása megindult, mind jobban emelkedik a rádiózók száma. Hivatalos megállapítás szerint azonban a kiadott engedélyek nem emelkednek ilyen arányban, ami azt jelenti, hogy igen sok rádió működik engedély nélkül. Tekintettel arra, hogy egyetlen hazai nagy állomásunk a RADIO BEOGRAD magas műveltségű programját és fennakadás nélküli működését csak úgy lehet biztosítani, ha minél több olyan rádiótulajdonos van, aki a csekély évi 300 dinár illetéket befizeti, felkérünk minden rádióst, akinek engedélyre nincs, hogy az engedélyt akár a főposta utján, akár állomásunk szononnal szerezze be, annál is inkább, mert aki engedély nélkül rádiózik, azt súlyosan megbüntetik és készülékét elkobozzák. Kötelességünknek tartottuk erről minden rádióst ezton értesíteni

KONRATH D. D. SUBOTICA

Nyolcvanöt halottja van a pennsylvániai bányarobbanásnak

Hatvannég bányászt még nem sikerült kimenteni a beomlott bányából

Newyorkból jelentik: A pennsylvániai Parnass bányatelepen esütörtökön súlyos bányalégrobbanás történt.

A bányalégrobbanás következtében földomlás állott be, amely az egész bányatelepet betömte.

A beomlott tárnakban 308 bányászt temetett el a föld,

akik közül eddig 223-at megmentettek az egész éjszaka folyó mentési munkálatok során.

A bányalégrobbanások eddig nyolcvanöt halottja van,

akik közül 21 teljesen szűnő égett. 64 embert még nem sikerült kimenteni a beomlott tárnakból és minden jel arra vall, hogy ezek már elpusztultak.

Olasz emigránsoknak adtak el drága pénzen hamisított utlevelet a Bécsben letartóztatott banda tagjai

A nemzetközi szélhámósok olasz állampapírokat is akartak hamisítani

Bécsből jelentik: A Bécsben letartóztatott olasz utlevélhamisító banda ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást, amely megállapította, hogy a banda tagjai a legnagyobb stílusban akartak dolgozni. Hogy minden feltűnést elkerüljenek, a most letartóztatott olaszok egyenkint jöttek Bécsbe és mindegyik más-más szállodában szállt meg. A lakásaikon tartott házkutatás rengeteg terhelő bizonyítékot szolgáltatott, amelyekből nyilvánvaló, hogy Bécsben olasz hamisító-műhelyt akartak létesíteni. A banda tagjai az utlevélhamisítások sikere esetén olasz állampapírokat

is akartak hamisítani, amelyekkel elárasztották volna a bankokat és tőzsdéket.

A nemzetközi hamisítóbanda mindazokban az európai városokban, ahol olasz emigránsok élnek, ügynököket tartott, akik felajánlották az emigránsoknak, hogy utlevelet szereznek nekik. Az emigránsok, akik nem tudtak legális úton Olaszországba szülő utlevelet szerezni, kapva kaptak az ilyen ajánlaton és minden pénzt megadtak az utlevelekért. Körülbelül kétezer megrendelést kaptak a banda tagjai és különböző pénzeket vettek fel.

Owen Young a szakértők konferencia döntőbírója

A Matin szerint a megegyezés még távol van

Párisból jelentik: Owen Young, a jóvátételi szakértők konferencia elnöke napok óta vezeti a kiegyezési tárgyalásokat a szövetséges hatalmak delegátusai között. Owen Young lassan-lassan a konferencia döntőbírójává válik, akinek véleményét a delegátusok kötelezőnek ismerik el vitás ügyekben. Az amerikai delegátus esütörtökön fogadta Stamp angol megbízottat, majd a belga Franquist, az olasz Pirelli és Schacht dr.-t, a német birodalmi bank elnökét.

A párisi lapok nem tudják, mennyire sikerült a tárgyalásokon összhangba hozni a szövetségesek követeléseit Németország fizetőképességével. Az állandóan optimista francia lapok kénytelenek elismerni, hogy a megegyezés még messze van.

Franciaország engedékenynek mutatkozott és lemondott az elpusztított területek ujjaépítésére szánt összeg feléről, de ezt a nemes gesztusát vajmi kevesen követték.

A Matin azt követeli, hogy Young a szövetségesek követeléseinek és Németország kifogásainak pontos megvizsgálása után kötelező döntést hozzon mindkét részre.

A németek a francia jelentések szerint gyakran nem minden siker nélkül érveltek amellett, hogy a szövetségesek számadatát ellentmondóak, lehetetlenek és megfizethetetlenek.

Mindazontal a francia lapok épp úgy, mint a külföldi lapok is, biztosra veszik, hogy a konferencia elérkezett a döntő fázishoz és néhány napon belül a világ már tudni fogja a pontos adatokat.

A németek és a franciák hozzávetőlegesen megegyeztek, most még csak a többi hatalom támaszt nehézségeket,

de ezek a nehézségek sokkal könnyebben lesznek kiküszöbölhetők, mint az eddigiek voltak.

Ezrével zárandokolnak Foch tábornagy koporsójához

Albert belga király részvétlátogatást tett Doumergue köztársasági elnöknel

Párisból jelentik: Foch tábornagyot a Rue de Grenellen levő házában lépesőcsarnokában ravatalozták fel. Péntek óta ezrével zárandokol a nép a koporsóhoz. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka átviszlik a holttestet a diadalkapuhoz és ott közszemlére teszik keddig, a temetés napjáig.

Özönével érkeznek a részvétlátogatások Doumergue köztársasági elnökhöz és Poincaré miniszterelnökhöz. Albert belga király pénteken a párisi belga nagykövét kíséretében részvétlátogatást tett Doumergue elnöknél. A párisi diplomáciai testület minden tagja megjelent a francia külügyminisztériumban, hogy kormánya részvétét kifejezze. Masaryk köztársasági elnök Doumergue elnökhöz intézett részvétlátogatásában jelezte, hogy a csehszlovák hadsereg nyolc napig fogja gyászolni Foch tábornagyot.

Hoover elnök kábeltáviratban bizta meg Myron Herrick párisi amerikai nagykövetet, hogy képviselje őt a temetésen, az olasz hadsereg nevében pedig Cavaglia tábornagy jelenik meg a gyászszertartáson nagyobb díszküldötség élén.

Megfojtotta és kirabolta kedvesét egy szegedi katona

Óriási érdeklődés mellett kezdték meg a bűnper tárgyalását

Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék péntek reggel megkezdte a Zrinyi-uccai rablógyilkosság bűnperének tárgyalását.

A múlt év augusztusban történt, hogy a Zrinyi-uccában a Zrinyihez címzett élelmiszerkereskedésben holtan találták annak tulajdonosát, özvegy Bartosics Józsefét. A feldúlt lakásból rablógyilkosságra lehetett következtetni. Többnapos nyomozás után a Dunántúl menekülése közben előgták Pál József leszerelt utász-katonát, aki a detektívek előtt bevallotta a gyilkosságot, később azonban visszavonta beismerő vallomását. A pénteki tárgyalás iránt még sohasem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A hatalmas esküdtársi terem szűknek bizonyult, a hallgatók száza szinte megostromolták a nagy termet, úgyhogy nem volt elég hely a jegykiadás beszűkítése, a teremőrök és fogházőrök nem bírtak a dúllakodó közönséggel, detektíveket kellett kérni a rendőrségtől.

Negyedtíz óra után nyitotta meg a tárgyalást Witt tanácselnök és Pál József személyi adatainak felvétele után felolvasta az ügyészség terjedelmes vádiratát, amely rablással párosult gyilkosság büntetével vádolja Pál Józsefet. A vádirat szerint Pál előre készült Bartosicsné meggyilkolására, illetve kirablására, a gyilkosság estéjén sokáig térfert az élelmiszeres bolt előtt. Amikor bejutott az özvegy asszonyhoz, megvárta, amíg elalszik és álmában pusztá kézzel megfojtotta, azután hozzádátot a szekrény kifosztásához.

Véletlenül azonban alig száz pengő értéket tudott csak magával vinni. A rablógyilkosság elkövetése után az alig félméterre szűk ablaknyíláson kímászott az udvarra és a kerteken át még a sötétségben elmenekült.

Pál József szemrehányás nélkül vigyázz-állásban hallgatta végig a vádiratot, majd a tanácselnök kérdéseire kissé sápadtan, izgatottan, de hangosan adta meg a válaszokat.

Nem ismerte el bűnösségét, különösen tiltakozott az ellen, hogy előre megfontolt szándékkal követte volna el a cselekményt. Még katonakorában megismerkedett özvegy Bartosicsnéval, akivel néhányszor beszélgetett esti üzletzárás előtt a bolt airtájában. Leszerelése után néhány napig Szegeden időzött és egyik este elment a »Zrinyi« élelmiszerkereskedés előtt is. Bartosicsné szóbaállt vele és behívta az üzletbe azzal, hogy ott majd elbeszélgetnek és együtt megvaosorának. Vajaskenyeret ettek és békésen beszélgettek egészen tízenegy óráig, amikor hirtelen összeveszesnek.

A veszekedést — Pál előadása szerint — az özvegy kezdte azzal, hogy még régebbi ismeretségük korából származó százhusz pengős követelését hozta elő. Pál tiltakozott az ellen, hogy ő bármivel is tartozna és kikérte magának a gyanusitást. Erre az asszony megütötte Pál Józsefet, aki eltolta magától az asszonyt. Hogy azután mi történt, arra nem emlékszik pontosan Pál. Lehetségesnek mondja, hogy a dulakodás hevében, amely az ágyon folyt le, kezével átszorította az asszony nyakát és így a véletlenül megfulladt.

Elmondotta ezután a vádlott, hogy amikor észrevette, hogy az asszony alétlan eldőlt az ágyra, percekig várakozott. Mikor látta, hogy nem mozdul, csak akkor jutott a tudatára annak, hogy az asszony meghalt. Nagyon megijedt, nem tudta mit csináljon. Félóraig járt-kelt a szűk szobában, végre is tudatára ébredt a történeteknek és elhatározta, hogy elmenekül. Semmi pénze nem volt, ezért az asztalon talált pénzdarábokat és gyűjtötte magával vitte.

A tárgyalás délben ért véget és folytatását szombat reggelre tűzte ki a bíróság.

Felsőbb háztartási iskola létesül Noviszadon

A novifutoki háztartási iskolát Noviszadra helyezik és felsőbb iskolává fejlesztik

Noviszadról jelentik: A gróf Chotek-féle novifutoki szeretetházban nyolc év óta állami háztartási iskola működik, amely ebben a nemből az egyedüli egész Jugoszláviában. Azelőtt az ország különböző részeiben voltak ilyen háztartási iskolák, de ezek már mind megszűntek, úgyhogy ma már csak a novifutoki háztartási iskola működik és igen szép eredményeket mutat fel.

A novifutoki háztartási iskola kioktatja nagyszámú hallgatóit a háztartás minden ágában: varrásban, főzésben, kézimunkában, rajzban, háziiparban és iparművészetben, a mezőgazdaság minden ágában, a konyhakertészetben, állattenyésztésben, gyümölcsstermelésben, tejgazdaságban.

A háztartási iskola négy éves tanfolyamból áll, de helyiségek hiánya miatt csak minden második évben nyílik meg egy új tanfolyam. Ezidőszerint a háztartási iskolának közel hatvan hallgatója van. Az intézetnek középiskolai jellege van és hivatva van a női hallgatókat gyakorlati és hasznos tudnivalókkal megismertetni, amelyeket ma a nők hasonló iskolák hiányában gyakorlatilag, iskolákban nem sajátíthatnak el. Az intézetnek még az a célja, hogy elvonja a női hallgatókat a felsőbb iskolák látogatásától, nehogy a főiskolát végzett női hallgatók száma túlságosan emelkedjék, miután ugyanis minden egyes pályán nagy a túlszűkültség.

Az iskola vezetője, főleg megfelelő épület hiánya miatt már régóta sürgeti az iskolának Noviszadra való áthelyezését, ahol az intézetet háztartási főiskolává fejleszteni. Dr. Makszimovics Bózsó, közoktatásügyi miniszter már hozzájárult a tervezett áthelyezéshez és elvben beleegyezett abba, hogy az iskolát főiskolává fejlesszék. Gyurovics Mila, a háztartási iskola igazgatója, ebben az ügyben rövidesen tárgyalásokat fog kezdeni Noviszad város tanácsával, hogy Noviszadon telket kapjon az iskola céljaira, amelyhez megfelelő nagyságú földterület is tartozna, hogy ott konyhakertészetet létesíthessenek és a mezőgazdaság egyéb ágait is gyakorlatilag taníthassák. Noviszad város a Temerin-uton öt hold területet hajlandó rendelkezésre bocsátani erre a célra, de még hátra van a noviszadi városi képviselőtestület hozzájárulása. Az intézet új épületét a közoktatásügyi kormányzat ötmillió dinár költséggel építené fel. Gyurovics Mila igazgató a közeli napokban Beogradba utazik és tárgyalni fog a közoktatásügyi miniszterrel.

A felső háztartási iskola Noviszadon egy kis mintagazdaságot, gyümölcs és konyhakertészetet is létesítené és állattenyésztéssel is foglalkozna.

sakktornákon többé nem tűznek ki pénzdíjakot, mert azoknak kétségtelenül demoralizáló hatásuk van. A győztesek a jövőben csak oklevelet fognak kapni, amint az más kluboknál is szokásos.

Kulzsinszki és Csányi, a torna első két helyezette döntőt fognak játszani az elsősegért és kétségtelen, hogy ez a mérkőzés Kulzsinszki javára dől el, aki minden találkozásakor győzött Csányival szemben. Kulzsinszki már több ízben és így tavaly is bajnoka volt a sakk-körnek, kipróbált jó játékos, rendkívül szorgalmas, kitartó és megmondott, mindezeket felül pompás idegekkel rendelkezik.

Csányi, aki a második hellyel lesz kénytelen beérni, a fiatalabb sakkjárából való és évről-évre javuló formát mutat.

A harmadik helyre került Rosenberg — meglepetés, noha komoly és megmondott játéka ugyancsak egyre javuló formát árukt el.

Dr. Ilic Raduskó ügyvéd, rendkívül szellemes, de igen impulzív és ezért nem mutat mindig egyforma formát, úgyhogy nálánál gyengébb játékosokkal szemben ismételtelen veszített. Kétségtelenül a torna egyik legmarkánsabb sakkegyénisége.

A legkellemesebb meglepetést Lipkovic kellett, aki tavaly került fel a második osztályból az első osztályba és megfontolt játékaival igen szép jövővet kecsgetett.

Vidornál érdekes momentum, hogy összes erős ellenfeleit megverte, kivéve a győztes Kulzsinszkit, aki azonban szintén csak remist tudott kicsikarni tőle. Győzött Csányival, Ilicsel és Rosenberggel szemben. Vidor túlságosan impulzív, gyengébb ellenfelekkel szemben elbizakodott és ez okozta, hogy a hatodik hellyel kellett beérnie.

Szabados hadnagy, szintén meglepetése a klubnak. Ez a tehetséges fiatal játékos erőteljesen és megmondottan játszott és ha történetesen nagyobb tréningje van, sokkal jobb eredményt érhetett volna el.

A fiatal, de tehetséges Rajkovic formánkívül volt. Bergerből jó játékos lesz, Löbl, Schmidt és Trankoni még nem ütök meg az első osztály mértékét.

Byrd kapitány a jéggleccserek foglya

Két hónapra való élelmük van Byrdéknek

Milánóból jelentik: A *Corriere della Sera* kábeltávirata szerint Byrd kapitány és két társa az expedíció három eltűnt tagjának megmentése után most szintén a Rockefeller-hegység jéggleccsereinek foglya. Miután Byrd kapitány repülőgépe, a *Virginia*, az expedíció táborhelyére vitte a megmentett három embert. Byrd kapitány és két társának elszállítását egyelőre el kellett halasztani, minthogy heves jégvihar keletkezett, amely a repülőgép visszatérését lehetetlenné tette.

Byrdék helyzete mindenesetre jóval kedvezőbb, mint a megmentett három ember helyzete volt az egyheti elhagyatottság során napjaiban. Byrdéknek két hónapra való élelmük van és rádióállomásuk is jól működik, úgyhogy állandóan érintkeznek az expedíció little-amerikai táborhelyével. *Találtak egy barlangot is, amely menedéket nyújt az időjárás viszontagságai el-*

A délsarki expedíció megmentett tagjai Harold June és Berut Balchen pilóta

len. Balchen és June, az expedíció megmentett tagjai borzalmas részleteket beszéltek el a little-amerikai táborban az elmúlt hét gyötrelmeiről. A kényszerleszállás után a heves vihar darabokra törte a repülőgépet és

a benzint elfolyt, úgyhogy nem maradt tüzelőanyaguk sem. Rengedtet szenvedtek a nagy hidegben és a jeges szélben.

Rádióállomásuk szintén elpusztult, úgyhogy nem tudtak érintkezésbe jutni a táborhelyekkel. Már-már a teljes kétségbeesés vett erőt rajtuk, midőn végre a hetedik napon megpillantották Byrd repülőgépét, amely jeladásaikra hamarosan észrevette őket.

Byrd kapitány a Rockefeller-hegységből szikratáviratot küldött, amelyben közli, hogy egyelőre aligha térhet vissza az expedícióhoz, mert a *Virginia* a nagy vihar miatt nem kísérelheti meg a leszállást a hegységre, hiszen ez a gép most az expedíció egyetlen repülőgépe. Byrd kapitány és két társa állandó rádióösszeköttetésben vannak a Little-amerikai táborral, mindamellett abban az esetben, ha a sarki éjszaka előbb bekövetkeznék, mintsem a repülőgép felkeresheti a jégbarlangban meghúzódott csoportot, Byrd és két társa gyalog lesz kénytelen utnakindulni és reméli, hogy három hét alatt elér a táborhoz. A táborból már el is küldtek egy kutyaszánnal felszerelt expedíciót Byrdék elé.

TÖZSDE

Zürich, márc. 22. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.3025, London 25.23 egyenlő, Newyork 519.85, Brüsszel 72.19, Milánó 27.2175, Madrid 79, Amszterdam 208.225, Berlin 123.32, Bécs 73.16, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.30, Budapest 90.595, Bukarest 3.09.

Noviszadi terménytőzsde, márc. 22. Buza bácskai 79—80 kilós 250—252.50, szerémi 79—80 kilós 250—255, bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós 242—244, felső-bácskai 79—80 kilós 250—252.50, Begej hajó R. K. 79—80 kilós 244—246. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 252.50—260. Tengeri bácskai és szerémi 272.50—275, bácskai és szerémi IV—V. 282.50—287.50, szerémi és bácskai V—VI. 287.50—290, bánáti 270—272.50. Liszt: 0gg és 0g bácskai 345—355, 2-es sz. bácskai 325—335, 5-ös sz. bácskai 305—315, 6-os sz. bácskai 282.50—287.50, 7-es sz. bácskai 270—275, 8-as sz. bácskai 210—215. Korpa bácskai, szerémi jutta zsákokban 185—190, bánáti jutta zsákokban 182.50—185. Irányzat változatlan, forgalom 30 vagon.

Eudapesti gabonátőzsde, márc. 22. Határidőzárlet: Buza októberre 26.02—26.12, zárlet 26.02—26.03, márciusra 25.03—25.13, májusra 25.53—25.68, zárlet 25.53—25.54. Rozs októberre 23.93—24.04, zárlet 23.93—23.94, márciusra 23.24—23.28, májusra 23.63—23.73, zárlet 23.63—23.65. Tengeri májusra 28.80—28.90, zárlet 28.90—28.92, júliusra 28.54—28.56, zárlet 28.62—28.65. Készárúpiac: buza 25.30—26.55, takarmányárpa 26—26.50, köles 29—29.50, tengeri 28.75—30, korpa 19—19.25, rozs 23.25—23.35, sórárpa 27—28.75, zab 25.25—26.25.

Chicagói terménytőzsde, márc. 22. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlet): Buza március 123 ötnyelcad, május (127 egyenlőcad) 126 háromnyelcad, július (129 hétnyelcad) 129 egyenlőcad. Tengeri március (93 háromnyelcad) 94 egyenlőcad, május (96 és fél) 96 háromnyelcad, július (100) 100. Zab március (47), május (47 hétnyelcad), július (47). Rozs március (108 háromnyelcad) 108, május (110).

Winnipeg-i terménytőzsde, márc. 22. Középfolyamok: Buza május (129 háromnyelcad) 128 háromnyelcad, július (131 egyenlőcad) 130 egyenlőcad, október (129 hétnyelcad) 129 egyenlőcad.

Liverpooli terménytőzsde, márc. 22. (Zárlet.) Buza március (8 sh 11 d) 8 sh 10 háromnyelcad d, május (9 sh 1 és fél d) 9 sh 1 egyenlőcad d, július (9 sh 4 és fél d) 9 sh 4 d, október (9 sh 7 és fél d) 9 sh 7 d.

Impozáns részvét mellett temették el Schumacher Sámuel

Noviszadról jelentik: Schumacher Sámuel volt németpárti képviselőt, novapazovai szeniort pénteken délután temették el Novapazován óriási részvét mellett. A temetésre egész Vajdaságból, Szerémségből, Szlavóniából, Horvátországból és Boszniából érkeztek papi és világi deputációk. A volt németpárti képviselők közül megjelentek dr. Krafft István, dr. Grassl György és dr. Moser János. A vallásügyi minisztert Hraniszavljevics Milán osztályfőnök képviselte, aki átadta a gyászoló családnak a miniszter kondoleáló levelét. Jelen volt még dr. Popovics Szvetisláv volt miniszter, a szlovák evangélikusok részéről pedig dr. Vörös László esperes és dr. Abaffy Círil világi elnök. Dr. Popp Fülöp evangélikus püspök Zagreből táviratilag mentette ki magát és képviselőként Jan Jakab esperes jelent meg. A gyászkozsít hatalmas tömeg kísérte a temetőbe. A sir felett a németesség és a volt képviselők nevében dr. Krafft István bucsuztatta el a halottat. A vallásügyi minisztérium nevében Hraniszavljevics osztályfőnök mondott beszédet. Ezután a nagy számban megjelent más felekezetű lelkesek bucsuztak el a halottól.

Végetért a noviszadi sakkverseny

Csányi és Kulzsinszki holtversenyben lettek az első

Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-kör elsőosztályu bajnoki sakkversenye csütörtök este véget ért. A torna eredménye a következő: I. és II. Csányi és Kulzsinszki, III. Rosenberg, IV. és V. dr. Ilic és Lipkovic, VI. Vidor, VII. Szabados, VIII. Rajkovic, IX. Bergel, X. Löbl, XI. Schmidt, XII. Trankoni.

Az első két helyen Csányi és Kulzsinszki 9—9 ponttal, a harmadik helyen Rosenberg 8 és fél, a negyedik és ötödik helyen dr. Ilic és Lipkovic 7—7, a hatodik helyen Vidor 6 és fél és a hetedik helyen Szabados 6 ponttal végeztek.

Csütörtökön volt a torna utolsó két mérkőzése, amelyben Vidor és Kulzsinszki a torna két legerősebb játékosa remis-vel érték be, míg dr. Ilic meglepetészerűen győzött az addig kitűnően játszó Rosenberg ellen. Vidor a tavalyi előtti bajnok csak a hatodik helyen végzett és Csányi, aki a legutóbbi tornákon már feltűnt ugyan, de nem tudott az első között lenni, most az első helyre került. Kulzsinszki első, illetve második helye megérdemelt győzelme a szívós orosz játékosnak.

Feltűnt a torna utolsó napjain, hogy néhány biztosra vett győzelmet mikép engedtek ki egyes játékosok kezeik közül. Vidor a harmadik helyen végzett Rosenberggel játszott partijában, amelyben Rosenberg királynéval hátrányban volt, nem jelent meg a mérkőzés befejezésénél és így Rosenberg ajándékba kapta a már elveszített tartott játszmát. A negyedik helyen végzett dr. Ilic Raduskó, ugyancsak ajándékba kapott egy partit Schmidtől, noha Ilic szintén királynéval volt hátrányban, de Schmidt hasonlóképpen nem jelent meg a függőben levő játszma befejezésénél.

A verseny különben nem volt nivós és messze megelőzte maradt az eddigi tornáknak és maguk a vezető szakkörök, sőt a játékosok is megdöbbenne látják a noviszadi sakkjáték feltűnő erős hanyatlását.

A fegyelmetelenség és a gyakori távolmaradások gondolkodóba ejtették a vezetőséget, amely nem is csinál belőle titkot, hogy a jövőben megrendezendő

HIREK

— **Mária román királyné madridi látogatása.** Madridból jelentik: Mária özevgye román királynét és Ileana hercegnőt március 27-ikére várják Madridba, ahol a királyi család vendégei lesznek. Madridban csak egy-két napig maradnak, majd látogatást tesznek több spanyol városban és a program szerint ellátogatnak a barcelonai és szevillai világiállításra is.

— **A legfelsőbb törvényhozó tanács ülése.** Beogradból jelentik: A legfelsőbb törvényhozó tanács pénteken délután ülést tartott, amelyen letárgyalták és elfogadták a tisztviselők egészségi állapotának megállapítására vonatkozó szabályrendeletet és az üzletekről szóló törvényt. A tanács legközelebbi ülése szombat délután lesz, amikor a rokkanttörvény 101. szakaszának módosításáról, valamint az államtanács és a közgazdasági bíróság munkarendjéről szóló törvényt fogják tárgyalni.

— **Zagrebbá utazik a kereskedelemügyi miniszter.** Beogradból jelentik: Mazsuranics Zselimir kereskedelemügyi miniszter szombaton Zagrebbá utazik. A kereskedelemügyi miniszter hétfőig marad Zagrebban.

— **Nem jött létre megegyezés a szeszgyárosok és a termelők között.** Beogradból jelentik: A pénzügyminiszteriumban a napokban konferenciát tartottak a szeszgyárosok és a mezőgazdasági szesztermelők képviselői. A konferencián a gyártási kontingens megállapításáról volt szó, de a megjelentek között nem jött létre megegyezés. Mint értesülünk a pénzügyminiszternek az az álláspontja, hogy ha a nagy gyárak és a mezőgazdasági termelők között nem jön létre a megegyezés, akkor a pénzügyminiszterium a maga hatáskörében fogja rendezni a kérdést az állam érdekeinek szem előtt tartásával és attól sem riadnak vissza, hogy bevezessék a szeszmonopóliumot. Pénteken Beogradba érkezett Arko Vladimir a szeszgyárosok szövetségének elnöke és felkereste Svriljuga Sztánko pénzügyminisztert és Goszpodnietics miniszterhelyettesét, akikkel ebben az ügyben tárgyalt. Arko Vladimir délután Korosec közlekedésügyi minisztert látogatta meg.

— **A vallásügyi miniszter jóváhagyja az ókatholikus püspök kizárását.** Beogradból jelentik: Az ókatholikus egyház zsinata, mint jelentettük, kizárta az egyházból Kalogjera ókatholikus püspököt. Mint értesülünk dr. Alaopovic Tagomir vallásügyi miniszter a kizárást jóvá fogja hagyni, mert a zsinat összehívásához Kalogjera püspök is hozzájárult és nincs joga érvénytelenné tekinteni a határozatot.

— **A szarajevói érsek megbetegedett.** Szarajevóból jelentik: Szarics szarajevói katolikus érsek súlyosan megbetegedett. Az érsek orvosai tanácsára hat hónapra Svájcba utazik.

— **Szerbia háborúelőtti adósságairól tárgyaltak a külügyminiszteriumban.** Beogradból jelentik: A külügyminiszteriumban pénteken konferencia volt, amelyen Mazsuranics Zselimir kereskedelemügyi miniszter, Svriljuga pénzügyminiszter, Gyukics londoni követ, Novakovic Dragutin, a nemzeti bank vezérigazgatója, Matijasic Radomir, a központi munkásbiztosító pénztár zagrebi vezetője és mások vettek részt. A konferencián különböző pénzügyi kérdésekről tárgyaltak, elsősorban Szerbia háború előtti adósságainak rendezéséről.

— **Grandi olasz külügyi államtitkár látogatást tett Budapesten.** Budapestről jelentik: Grandi olasz külügyi államtitkár legközelebb valószínűleg április huszonegyedikén Budapestre érkezik, hogy visszaadja Bethlen magyar miniszterelnöknek Rómában tett látogatását. Budapestben elterjedt hírek szerint Grandi látogatásának az udvarlássági tényen kívül politikai jelentősége is van, miután Olaszország és Magyarország politikai és gazdasági barátságát az eddiginél is jobban kimélyíti.

— **Pirandellót és Marinettit akadémikussá nevezte ki az olasz király.** Rómából jelentik: Az olasz király a következőket nevezte ki akadémikusokká: Beltrami regényíró, di Giacomo Salvatore nápolyi költő, Formichit, a szanszkrit nyelv tanárát, Marinettit, a futurista mozgalom megalapítóját, Panzini regényíró, Pirandello drámaíró, Romagnoli fordított és humoristát és Trombetti etruszkológust és nyelvészt.

— **Olasz expedíció indul az Itália roncáinak felkutatására.** Oslóból jelentik: Albertini olasz mérnök tárgyalásokat kezdett a norvég sarkutazó szakértőkkel annak az olasz expedíciónak megszervezése céljából, amely a nyáron indulna el az Itália roncáinak felkutatására.

— **Konzervatív győzelem egy angol időségi választáson.** Londonból jelentik: Csütörtökön volt a bathi kerületben az alsóházi pótválasztás, amely ismét a konzervatív jelölt győzelmével végződött, noha többsége csak relatív volt. Mivelössze 11.171 szavazatot kapott a két ellenzék jelölt 13.614 szavazatával szemben. A liberális jelöltre 7255, a munkáspártira 6359 szavazatot esett. A legutolsó általános választáson a konzervatív jelölt 16.067 szavazattal abszolút többséget ért el a liberális jelölt 8806 szavazatával szemben.

— **Racics Szima dr. volt radikális képviselő sajtópöre.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa pénteken tárgyalta azt a sajtópöret, amelyet a szombori pénzügyigazgatóság indított Racics Szima dr. volt radikálpárti képviselő ellen. Racics dr. 1926 augusztusában, az azóta megszűnt Szomborszka Rees című lapban cikket írt, amelyben azt állította, hogy a szombori pénzügyigazgatóságnál az italmérséki engedélyek kiadása körül visszaélések történtek. A bíróság a tárgyalás folyamán megállapította, hogy az ügy az amnesztia-rendelet alá esik és ezért Racics dr. ellen megszüntette a további eljárást.

— **Csicserin kibékült Stalinnal?** Berlinből jelentik: Beavott politikai körökben cáfolják azokat a világsajtóban elterjedt híreket, melyek szerint Csicserinnek nem szabad többé visszatérnie Oroszországba. Egyes német politikuskok értesülése szerint Csicserin már a jövő hónapban elhagyja a grunewaldi sanatóriumot és visszatér Oroszországba, ahol május 1-én újból átvonul a külügyi népbiztosság vezetését. Csicserin betegségének ideje alatt két levelet írt Stalinnak. A levelekben kijelenti, hogy minden tekintetben azonosítja magát a szovjetkormány politikájával és felfogásával. Biztosítja egyik levelében Stalint, hogy távol áll tőle minden antiszemita propaganda. Stalin ugyanis főképpen azért neheztelt Csicserinre, mert arról értesült, hogy a külügyi népbiztosság antiszemita mozgalmat szított Szovjet-Oroszországban.

— **Nádossy Imrét elűtötte egy motorkerékpár.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este nyolc óra tájban Budapesten a Vilmos császár ut és a Gróf Tisza István uca sarkán egy motorkerékpár elűtötte egy elegánsan öltözött magas, szakállas urat. A közelben álló rendőrszem azonnal ott termett a gázolás színterén és igazolásra szólította fel a baleset szereplőit. Megállapításra jött, hogy a motorkerékpár a Bp. 44-709. rendszámot viseli s azt Horog Gyula vezette, aki egy sajtokereskedelmi vállalat alkalmazottja. A szakállas ur pedig, akinek semmi baja nem történt: Nádossy Imre volt országos főkapitány a frankhamisítási bűnper egyik elítélte. A rendőr és a gázolás szemtanúi nem tudták megállapítani, hogy a volt országos főkapitány szenvedett-e sérüléseket, mert éppen hogy csak a nevét mondta be a rendőrnök, azután sietve eltávozott.

— **A bánáti köznevelődési egyesület irodalmi és zenei délutánja.** Bescerekéről jelentik: A bánáti köznevelődési egyesület vasárnap, március 24-ikén irodalmi és zenei délutánt rendez. A délután főpontja Wollák Gyula tanár és író előadása lesz, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A másik nagy érdeklődéssel várt programponja lesz a délutánnak Fischer Károlynak, a nagytehetségű bescereki zeneszerzőnek néhány új tangója, amelyekhez K. Vég Vilma írta a szöveget. A délután közreműködnek még: Benő Lúcy, Dormann Manet, Hirschenberger Vally, Napholz Tibor, Urbán Vilmos, Welner Oszkár és a Fischer Károly vezetése alatt álló zenekar.

— **Holttestet találtak a Tiszaparton.** Bescerekéről jelentik: Arad közelében a Tisza partján, a halászkok egy holttestet találtak. A hulla már oszlásnak indult és szakadozott ruhája alatt nagy nyitott seb tátongott. A leletről azonnal értesítették a bescereki ügyészséget. Triunac Bozsidar vezető államügyész kiutazott a helyszínre. A vizsgálat megállapítása szerint bűncselekmény nem történt. A hulla Tana Péter hetvenhárom éves halász holtteste és a halált agkori végelgyengülés okozta.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint enyhe idő várható, semmi vagy csak jelentéktelen csapadékkal.

— **A Vatikán szabályozza a palesztinai szenthelyek jogviszonyait.** Rómából jelentik: A Vatikánhoz közelálló Corrispodenza című könyvcsatás értesülése szerint aktuálissá vált a palesztinai szent helyek jogviszonyainak kérdése. Erre vall, hogy a Szent Szék az egyiptomi apostoli nuncius hatáskörét Palesztinára is kiterjesztette és a nuncius a jövőben csak hat hónapot tölt Kairóban, az év másik felét pedig Jeruzsálemben tölti.

— **Josefine Baker Beogradban.** Beogradból jelentik: Josefine Baker a világhírű táncosnő április 2-ikán, 3-ikán és 4-ikén Beogradban vendégszerepel. Josefine Baker a Luxor-palota nagytermében fog fellépni és táncait saját zenekara kíséri.

— **Megindult a hajózás a Száván.** Pancsevo-Beograd között, Beogradból jelentik: Pénteken Szi-aktól erősen Beogradig megindult a Száván a hajózás. Szombaton indul meg a hajóközlekedés Beograd és Pancsevo között is. Egyelőre naponta három hajójárata lesz Beogradból 8, 12, 13 és 17 órákor indulnak a hajók, visszafelé pedig 5, 30, 10 és 15 órákor lesz az indulás.

— **A szubotocai futballszövetség ülése.** A szubotocai alszövetség igazgató tanácsa pénteken este látogatott ülést tartott, amely folyó ügyeket tárgyalta le. Így véglegesítették a Beograd-Szubotoc mérkőzést május 12-ikére Beogradban, míg Noviszadnak egy későbbi tervmúst ajánlanak fel. Fontos határozatot hozott az igazgatótanács a játékosvándorlás megakadályozására, amelyet legközelebb részletesen ismertetünk.

— **Leégett egy vasúti raktár Budapesten.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este a józsefvárosi pályaudvaron kigyulladt az egyik raktárépület, amely a benne felhalmozott árukkal együtt teljesen leégett. A tűz áttörött a raktár közelében vesztelő tehervagonokra is, amelyek közül néhány szintén a lángok martaléka lett. A kár körülbelül félmillió pengő. A rendőrség megállapította, hogy a tüzkatasztrófa vétkes gondatlanságból keletkezett és a nyomozás során őrizetbe vették Vikárius Imre raktári munkást, akiről kiderült, hogy ő gyújtott be a raktárban álló kályhába, ahonnan egy kipattanó parázs lángrobbantotta az áruval zsúfolt raktárt.

— **A szubotocai »Bratstvo« középiskolai diákegyesület hangversenye.** A Bratstvo nevű szubotocai középiskolai diákegyesület szombaton, március 23-ikán este nyolc órákor a Bunyevacska Matica nagytermében táncal egybekötött hangversenyt és előadást rendez. A program a következő: Elnöki köszöntő. 2. Részletek Csajkovszky Pick dómájából, előadja az egyesület zenekara. 3. Wieniawszky: Legenda. Hegedűn előadja Herman Ottó VII. osztályú tanuló, zongorán kíséri Manojlovics J. VIII. osztályú tanuló. 4. »Éljen Jugoszlávia«, éneklí a gimnázium énekkara. 5. Jován Nenád cár. Vers, szavalja Putnik Oresztije. 6. Cselov A.: A dohány káros hatása. Monológ, fordította Csicsovaeski Zsárko, előadja Petrovics Miodrag. Szünet után a gimnázium tanulóiból alakult műkedvelőgárda előadja Milivojevics Koszta »Nem kell mostoha apa« című háromfelvonásos vígjátékát. Szereplők: Susznyarac Leposzava, Petrovics Miodrag, Csudics Nevenka, Borocki Dusan, Mamheler János, Mikics Jován, Vuics Milica, Jovanovics Radomir és Buzin Jelena. Előadás után tánc. A tánczenét a katonai zenekar szolgáltatja.

— **A szovjetkormány gyarmatosítja a Ferenc József-földet.** Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa elhatározta, hogy a Ferenc József-földet gyarmatosítani fogja és a nyáron a Maligin hajót háromszáz gyarmattal és a Ferenc József-földre küldik. A hajó nagymennyiségű élelmiszert, építési anyagot és rádióállomást is visz magával.

— **A szubotocai zsidó nőegylet és népkönyha választmányi ülése.** A szubotocai zsidó nőegylet és népkönyha választmányja március 25-ikén, hétfőn, a zsidó iskola helyiségében ülést tart. Az elnökség kéri a választmányi tagokat, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg.

— **Nagy sikasztást lepleztek le a bécsi városházán.** Bécsből jelentik: A Freiheit azt a szenzációs hírt közli, hogy a bécsi városházán letartóztatták egy A. O. nevű városi főtisztviselőt, az építési anyagbeszerzés vezetőjét, mert elikkasztotta egy építési anyagszállító-cég kaucióját. A lap szerint a főtisztviselőt íróasztala mellől vitték el a detektívek és a városi tanács urai most mindent elkövetnek az ügy agyonhallgatása érdekében, mert a sikasztásból olyan nagy botrány kerekednie, amilyen még nem volt a bécsi városházán. Hogy mi igaz a hírből, azt nem lehet megállapítani, mert a városházán nem adnak semmiféle felvilágosítást.

— **Felvágta az ereit a villamoson.** Budapestről jelentik: Nagy izgalmat okozott péntek reggel egy 36-os villamoson egy részeg fiatalember. A villamos a Salgótarjáni úton robogott. Utasai között ült Krém József szabósegéd. Előbb magában beszélgetett, majd szomszédaiba próbált belekötni. Az utasok azonban csak mosolyogtak rajta, mert látták, hogy részeg. Egyszerre azonban nagy riadalom támadt. A részeg fiatalember szomszédai remülten ugrottak fel helyükről. Észrevették, hogy Krém kezéből vastagon szivárog a vér. A részeg fiatalember másik kezében borotva volt, amellyel kezén az ereket felvágta. Az utasok lecsengették a villamost és rendőr jött, aki mentőkért telefonált. Mire a mentők megérkeztek, a részeg fiatalember már elvesztette eszméletét. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— **Leégett Beogradban egy fényképészeti anyagraktár.** Beogradból jelentik: Pénteken reggel nagy tüzsütött Beogradban, az Uzunmirkovics utcában kigyulladt Flesch Ignác beogradi fényképész anyagraktára, amely teljesen leégett. A kár körülbelül egymillió dinár, amiből biztosítás útján csak háromszáz ezer dinár fog megtérülni.

— **A halálos »bönegészség«.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken pénteken tárgyalták Nadler András apafini szőlőesősz bünyűgét. Nadler az ügyészség emberlétre való felbujtás büntetvével vádolta, 1928 októberében öt vályogvető cigányt állított be a szőlőesőszhöz és arra kérte, engedje meg nekik a bönegészt. Nadler gazdája utasítása értelmében megtárgalta a kérés teljesítését, a cigányok azonban röviddel utóbb visszatértek. Ekkor szövényt támadt közöttük és Nadler elmebajos fia — a vádirat szerint apja biztatására — rálőtt Borsos Józsa cigányra, akit a golyó olyan szerencsétlenül talált el, hogy a cigány nyomban meghalt. A fiúról megállapították, hogy beszámíthatatlan és megszüntették ellene az eljárást, az apa ellen azonban emberlétre való felbujtás címén vádat emelt az ügyészség. A pénteki tárgyaláson a tanúhallgatások lefolytatása után a vádlottat felmentették, mert bűnössége nem nyert beigazolást. A felmentő ítéletben az ügyész is megnyugodott.

— **Bírósági áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Lucsics Konstantin szuzseki joghallgatót a pancsevői törvényszékhez helyezte át jegyző minőségben. Az igazságügyminiszter Mikics Anica szuboticei, Mnogulovics Milojko melencei lakos joghallgatókat a szuboticei törvényszékhez jegyzőkké, Dragos Nemanja pancsevői telekkönyvi gyakornokot az alibunári járásbíróhoz hasonló minőségben, Csönyics Mladen apatini lakost az apatini járásbíróhoz telekkönyvi gyakornokká, Iszakics Mladen noviszadi lakost a noviszadi járásbíróhoz irattári hivatalnokká, Markov Milord becskeréki lakost a becskeréki törvényszékhez irattári hivatalnokká és Lázics Dragoljub pancsevői törvényszéki hivatalnokot a szuboticei járásbíróhoz ideiglenes irattári hivatalnokká nevezte ki.

— **Tömeges kommunista letartóztatások Angol-Indiában.** Londonból jelentik: Az angol indiai hatóságok erőyes harcot indítottak a kommunista mozgalmak letörésére. Bombayban, Kalkuttában és Poona városban kedden éjjel általános razzliát rendeztek, amelyet angol tisztek vezényeltek. Katonaszág és rendőrség szállta meg a munkásnegyedeket és többszáz kommunistát letartóztattak. Kalkuttában letartóztatták egyik kommunista lap szerkesztőjét. A lap szerkesztőségében házkutatást tartottak és nagymennyiségű kommunista röpiratot és könyveket, valamint fontos feljegyzéseket foglaltak le. A textilmunkások között a razzia és a tömeges letartóztatások óriási izgalmat keltek és minden pillanatban attól tartanak, hogy a szenvedélyek zavarásokban robbannak ki. A hatóságok intézkedésére katonaszág szállta meg a munkásnegyedeket és a gyárak környékét.

— **Meghalt Pecics J. György kiskindai festőművész.** Kiskindáról jelentik: Kiskindán kilencvenkét éves korában meghalt Pecics J. György festőművész. A nagy multra visszatekintő festő 1837-ben született Adán. Küzdelmekkel teli életpályát futott be: rajongója volt a művészetnek és életét szelleme a nacionalista mozgalmaknak. Sok jeles egyházi képet, freskókat és templomi dekorációkat, portrékat festett. Halála kiterjedt rokonságot döntött gyászba. Pecics Mila kiskindai rendőrfőkapitány édesapját gyászolja az elhunytban.

— **Zubkov újból hártáncos lesz.** Berlinből jelentik: Az »8 Uhr Abend« című lap legutóbbi számában érdekes cikket közöl Zubkovról és feleségéről. Vilmos excsászár húgáról. A lap azt írja, hogy Zubkovné férjének orosz barátai teljesen tönkretették és kifosztották, ugyhogy vagyonilag kritikus helyzetbe került. Dr. Ivanov ügyvéd Zubkovné teljhatalmu vagyonkezelője, néhány nappal ezelőtt eltűnt Berlinből és vele együtt nyoma veszt a hercegasszony legértékesebb ékszereinek. Kiderült az is, hogy dr. Ivanov harmincezer márkáról szóló váltót hamisította, amely alá Hermina hercegnő nevét hamisította. Mint Párisból jelentik, a lapok értesülései szerint Zubkov tárgyalásokat folytatott egyik párisi zenészközösséggel és hír szerint le is szerződött. A lapok gúnyosan jelentik be ezt a hírt és közlik, hogy Zubkov április elsejétől kezdve moziszekecs keretében táncolni és énekelni fog. Valószínű, hogy rövidesen felesége is Párisba érkezik, mert, mint újságírók előtt kijelentette, a történetek után is ragaszkodik férjéhez és őt semmi körülmények között nem hagyja el.

— **A noviszadi görögkeleti egyházközség előljáróságának ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi görögkeleti egyházközség előljárósága csütörtökön délután anketót hívott egybe, amelyen olyan személyek is résztvettek, akik nem tagjai az egyházközség előljáróságának. Így többek között megjelentek az értekezleten dr. Hadzsi Koszta ügyvéd, dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladin kórházi főorvos és Jovanovics Milutin tanár. Az ülést Milovanov Szevan nyugalmazott gimnáziumi igazgató, az egyházközség előljáróságának elnöke nyitotta meg és ismertette a boszniai egyházközségek átiratait, amelyekben felszólították a noviszadi egyház hitvit, hogy indítsanak akciókat és csatlakozva a többi egyházközségekhez, tiltakozzanak a szent szinodus sérelmes szervezési tervezete ellen. Ha a szent szinodus már kidolgozott szervezési tervezete életbe lépne, megsemmisítendő az egyes egyházközségek szerzett jogait. Az átirathoz Hadzsi Koszta, Velicskovics-Szvinjarev Miladin és mások szoltak hozzá. Kimondták, hogy rövidesen összehívják az egyházközségi közgyűlést és eléje terjesztik a boszniai egyházközségek memorandumát és azt a rezolúciót, amelynek kidolgozásával dr. Csirics Milán ügyvédet, a noviszadi egyházközség ügyészét bízták meg.

— **Egy budapesti ház negyedik emeletéről levette magát egy ismeretlen férfi.** Budapestről jelentik: Szerdán a Lipót-körut 15. számú ház negyedik emeletéről levette magát az udvar kövezetére egy ismeretlen férfi. Mire a házbeliek összefutottak, már élettelenül találták. A szerencsétlen ember szörnyethalt. A rendőri bizottság átvizsgálta a zsebeit, de semmiféle írást nem talált, úgyhogy nem tudták megállapítani kiletét. Csak annyit tudnak, hogy negyven esztendő lehet a ruházatából következően, jobb társadalmi osztályhoz tartozott. A lipótköruti öngyilkos nem azonos a Zsiró cégvezetőjével. Ugyanekkor bejelentést érkezett a budapesti főkapitányságra Gyömrőről, hogy Kenyeres József ottani festékkereskedő nyomtalanul eltűnt lakásáról. Hozzá tartozóknak levelet írt, amelyben azt mondta, hogy Budapestre utazik, hogy ott öngyilkosságot kövessen el. Kenyeres József vámmikor Jómódu kereskedő volt, a viszonyok azonban lassanként tönkretették és olyan súlyos anyagi zavarokba került, hogy — levele szerint ezek elől kerestett menedéket a halálba. A gyömrői bejelentés közli, hogy az eltűnt Kenyeres József vöröshaju ember. Miután a lipótköruti öngyilkosnak is vörös a haj és egyéb adatok is megegyeznek, valószínűnek tartják, hogy Kenyeres József vetette le magát a lipótköruti ház negyedik emeletéről.

— **A szabadságjogi fejlődése a szerbeknél.** A Munkássegély előadássorozatának első előadását Sztajics Vása szuboticei gimnáziumi igazgató, a vajdasági kulturális egyik legmarkánsabb egyénisége tartja e hó huszonegyedikén, vasárnap délelőtt félháromezer órákor a Bunjevačka Matica termében. A kiváló előadó, aki egyike a szerb irodalom legjobb ismerőinek és maga is kitűnő író, igen érdekes témáról fog előadni »A szabadságjogi fejlődése a szerbeknél« címmel. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépődíj önkéntes adomány a Munkássegély javára. A Munkássegély tagjai belépődíjat nem fizetnek.

Előfizetőinket arra kéri, hogy ajándékkönyvre vonatkozó igényüket legkésőbb április 1-ig

jelentsék be, mert a későbbi bejelentéseket nem vehetjük figyelembe.

BÁCSMEGYEI
NAPLÓ
kiadóhivatala

— **Betörők jártak a Lifka-moziban.** Ilyen címen megírt cikkünkre vonatkozólag a Lifka-mozi igazgatósága a következők közlését kéri: A mozi napi bevételét minden este a Wertheim-kasszába zárják el. Szerdán este a pénz csak addig volt a nyitott fiókban, amíg Lifka Sándor igazgató a kassa kulcsát le nem hozta. A pénzes zsákban csak az elszámolási jegyzetek maradtak.

— **Elsikkasztották a bukaresti postán az utalványokra fizetett pénzt.** Bukarestből jelentik: A főposta nyugtalanító híradásokról hónapok óta nagyszabású rendellenességek fordulnak elő és az utalványokra befizetett összegek egy része eltűnt. A posta saját hatáskörében tartotta meg a vizsgálatot, amely kinyomozta a tetteseket. Ennek alapján tette meg a posta vezérigazgatósága a felelősséget a rendőrségen és a közeli napokban várható a sikkesztő tisztviselő letartóztatása.

— **Grácban elfogták egy jugoszláv betörőt.** Grác-ból jelentik: A városban már régebben garázdálkodott egy betörőbanda, amelynek tagjai a rendőrség néhány nap előtt tette ártalmatlanná. A bandavezér, Finszter Ferenc jugoszláv állampolgár elmenekült és egy magánháza keresett menedéket, a rendőrök azonban rátaláltak és megadásra szoltították fel. Finszter revolvert rántott és az egyik rendőrt a kezén megsebesítette. Erre a rendőrök is löttek és a betörő a hasán sebesült meg. Finszter sebesülten futni akart, de az uccán összeesett, mire elfogták és a kórházba szállították.

— **Elitelt ténholtolvajok.** Becskerekről jelentik: A becskeréki törvényszéken csütörtökön tárgyalták ifjabb Farkas György, idősb Farkas György és Farkas Pál romániai illetőségű tehénpásztorok bűnügyét. Ifjabb Farkas György és idősb Farkas György Bokán egy tehenet loptak, amelyet azután értékesítés végett átadtak Farkas Pálnak. Farkas a tehenet át akarta vinni a határon, de a román határőrök elfogták és elvették tőle a lopott jószágot. Közben a jugoszláv hatóságok is tudomást szereztek arról, hogy kik követik el Bokán a tehénlopást és mindhármukat letartóztatták. A bíróság idősb Farkas Györgyöt és ifjabb Farkas Györgyöt nyolc-nyolc havi, Farkas Pált pedig hathavi fogságra ítélte.

— **A tanárok és tanítók előléptetési kérvénye.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium legutóbbi megjelent rendelete értelmében azoknak a tanároknak és tanítóknak, akiknek szolgálati éveik száma alapján joguk van előléptetéshez, a következőképpen kell eljárniuk: Kérvényükhöz csatolniuk kell két példányban a személyi adataikat tartalmazó szolgálati lap kivonatát a hivatali főnök hitelesítésével. A kivonathoz pontosan fel kell tüntetni a vizsgák és képesítések idejét, helyét és azt, hogy meddig teljesítették szolgálatot, végül azt, hogy a kérvényező az új tisztviselői törvény életbelépésekor milyen fizetési fokozatba osztották be. A hivatali főnök ezenkívül véleményt ad a kérelmező munkásságáról és magaviseletéről. A hiányosan felszerelt kérvényeket nem veszik figyelembe.

— **Megkezdődtek a tűzérési gyakorlatok Baranyában.** Osziékről jelentik: Baranyában megkezdődtek a tűzérési gyakorlatok. A tűzérési gyakorlatokon az osziéki 31. tűzészred éles tűzessel foglalkozik és a hatóságok ezután is figyelmeztetnek mindenkit, hogy a Kepacsevo—Vardarac uton, valamint a Belje-re vezető út környékén senki sem tartózkodjék. Ha a tűzérési elvonulása után esetleg éles srappelveket találhatnak, azokhoz ne nyuljanak, hanem jelelsék be a hatóságoknak.

— **Svengáli grafológiai elemzése.** Svengáli mester, a kitűnő szuggesztőr és telepata, aki mint grafológus is nagy sikerekre tekinthet vissza, két nagyszerű előadása után néhány napig még Szubotican tartózkodik és ez alatt szívesen áll rendelkezésre bárkinek, akár privát széanszok rendezése céljából, akár pedig grafológiai vagy kiromantiai elemzések végzésére. Svengáli mester a Beograd-szállodában levő lakásán található meg.

— **A rendőrszobor szomszédságában kifosztottak egy ékszerüzletet Szegeden.** Szegedről jelentik: A péntekre virradó éjjel vakmerő betörés történt Szegeden a városláza melletti bérpalotában, ahol egy rendőrszobor is van. A betörők behatoltak Bokor Antalné kalaposüzletébe, ahonnan háromszáz pengőt vittek el. Ezután áttörték a falat és így nyomultak be a szomszédos Rosenberghéle ékszerüzletbe, amelynek Wertheim-szekrényét felrobbantották és a Wertheim-szekrényt, továbbá a kirakatot teljesen kifosztották. A kár meghaladja a 12.000 pengőt. A rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

L. E. O. női harisnyák utólrétegetlenül tartósak és elegánsak. Gyári lerakat Klein Jenő »Harisnyakirály«-nál, Noviszad, Velikihecskerék, Szenta.

— **Utolsó próbatúrára indult a Graf Zeppelin.** Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin pénteken indult utolsó próbatúrára, a nagy keleti-ut-ele. A keleti-ut-ele egyébként újabb akadály gördült, amennyiben az angol kormány, amely megtiltotta, hogy a Zeppelin Egyiptom felett repüljön, most értesítette a német kormányt, hogy azt sem engedi meg, hogy a Zeppelin Transjordánia felett repüljön el. A Graf Zeppelin, mint ismeretes, március 25-ikén indul utnak.

— **Purim-est halvacsorával.** Folyó hó 26-ikán kedden este Balázs Tóni cigány-jazz zenekarának közreműködésével nagy purim-este lesz halvacsorával egybekötve a Bárányban. A vacsorára való előjegyzések már eszközölhetők.

— **Bandita-dráma Varsó külvárosában.** Varsóból jelentik: Varsó egyik külvárosának kórházában kedden különös revolveres dráma játszódott le. Egy Brezinszky nevű betörő kedvese a kórház egyik szobájában teki. A betörő meglátogatta kedvesét s a kórházépületben összetalálkozott két emberrel, akikkel heves szóváltásba keveredett. A szóváltás hevében revolvért vett elő és két lövéssel leterítette ellenfeleit. Mindkét áldozata a helyszínen kiszervezett, őt pedig az előhívott rendőrök letartóztatták. Kihallgatásán elmondta, hogy mindhárom egyazon betörőbandának tagjai. A napokban nézeleltérré merült fel közöttük és két cinkostársra azért esett rá a kórházban, hogy leszámoljanak vele, ő azonban megelőzte őket.

— **Szépségápolás.** Bármilyen szépséghibát teljes sikerrel gyógyítok Jugoszlávia legrégebbi kozmetikai intézetében. A biztos és jó eredményt kilenc éves gyakorlatom is garantálja. Bárkinek szívesen szolgálok felvilágosítással, Tanítványokat kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija Fonciere-palota.

— **A Fruska Gora turistakirándulásai.** Noviszadról jelentik: A Fruska Gora turista egyesület szombaton és vasárnap kirándulásokat rendez Zmajevára vagy Oszovljera. A kamenici helyi hajó még nem közlekedik. Vasárnap az autóbuszok a Kraljica Máriaszállóda udvarából 5.45, 8.30, 12.15 és 13.30 órákor indulnak a Venacra, visszatérés onnan legkésőbb 17.30 és 18.30 órákor. Tagok a Venacra tik dinárt, nem tagok tizenöt dinárt fizetnek. Beocsinba az autóbuszok 12. és 18.30 órákor közlekednek naponta, ahonnan 6.45 órákor és 13.43 órákor térnek vissza. Egy utazás tizenöt dinárba kerül. A vonat Beocsinba szombaton 14.37 órákor indul, vissza reggel 5.39 órákor.

— **A Tolnai Világlapja új száma az érdekes képek és olvasnivalók gazdag tárháza.** A népszerű hetilap, amely külön-külön kötet regényt ad mellékletül, a Literária árusítóinál kapható.

Spanyolnátha, influenza

és általában minden meghűlésből eredő betegség ellen mindenkinek, gyermekeknek és felnőtteknek a legbiztosabb gyógyszer: kenje be a beteg testrészt még ma

ALGAVAL,

mert az ALGA azonnal megszünteti a hőemelkedést, könnyű, egészséges és üdítő álmot biztosít.

Reggelre frissnek és ujjásszültnek érzi magát
Az ALGA megóvja Önt minden gyulladási betegségtől is!

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, áruvege 16 dinár

SPORT

A birkozó-szövetség Boros Imrét indítja a dortmundi Európabajnokság versenyein

A Hakoahnak kell fedezni a kiküldetés költségeit

A nemzetközi birkozószövetség az idén a németországi Dortmundban rendezti meg a birkozás Európabajnokságának versenyét, amelyek évről-évre nagyobb érdeklődést keltenek.

Jugoszlávia már néhány éve részt vesz az Európabajnokságokon birkozóival és a jugoszláv nehéztétlikai szövetség az idén is kiküldi reprezentánsait Dortmundba. Ebben a vállalkozásban ismételtelen szerep jut a vajdasági birkozóspornak, amelyet az ilyen nagyjelentőségű nemzetközi vállalkozáshoz már többször igénybe vettek az országos birkozóspornak irányítói.

Ezuttal arról van szó, hogy Jugoszlávia válogatott birkozóvárosába Boros Imre, a szubotcai Hakoah nagytehetségű pehelysúlyú birkozója is bekerül. Boros már évek előtt feltűnt a hazai versenyeken, legutóbb pedig az amszterdami olimpiádon képviselte a jugoszláv színeket, szép sikerrel.

A jugoszláv nehéztétlikai szövetség a napokban

közölte a Hakoahval, hogy Borost indítani kívánja az Európabajnokságban, ehhez azonban a Hakoahnak is hozzá kell járulni anyagiakban, tekintve, hogy a szövetségnek nincs pénze a kiküldetési költségek fedezésére. Boros kiküldetése mintegy háromezer dinár költséggel jár és a Hakoah most azon fáradozik, hogy ezt az összeget előteremtse.

Az Európabajnokságon való részvételhez fűződő országos érdekek, de Boros Imre kiváló képességeit kétségtelenül megérdemlik, hogy a vállalkozás megértéssel találkozzék és kívánatos lenne, hogy a Hakoah a szövetség rendelkezésére bocsássa azt az összeget, ami a tehetséges szubotcai atléta kiküldetéséhez szükséges.

Az Európabajnokság versenyét április 4-iktől 7-ikéig rendezik meg Dortmundban és így a Hakoahnak haladéktalanul hozzá kell látni a pénz előteremtéséhez.

Románia tenniszbajnoknője első lett a nizzai versenyeken

A svéd király személyesen gratulált a győztes Fülöp Bélánénak

Szubotica sportoló közönségének még élénk emlékezetében van az a nagyszabású nemzetközi tenniszverseny, amelyet a Palicsi Tennisz Klub rendezett az elmúlt évben. A verseny nagyklasszisu külföldi résztvevői között is kitűnt és meghódította a közönséget az aradi Fülöp Béláné, Románia többszörös női tennisz bajnoknője.

A fiatal aradi tenniszbajnoknő legutóbb a nizzai versenyen vett részt nagy sikerrel és Fülöp Béláné Nizzában a legkiválóbb európai versenyzők között

megnyerte az elsőosztályú női előnyverseny első díját. A versenyen jelen volt szakértők nagy elismeréssel nyilatkoztak Fülöp Béláné játékaról és melegen gratulált neki a versenyen aktív résztvevő svéd király is, aki a győzelem után szöket hozott az aradi bajnoknőnek és egy félóra hosszat elbeszélgetett vele.

Nyílt versenyben is az első közé küzdötte magát Fülöp Béláné és itt csak nehéz és izgalmas küzdelem után 6:2, 6:3 arányú vereséggel adta át a győztes helyet ellenfelének, háro Rezniceknének.

A becskeréki Vívó és Tenniszklub nemzetközi vívóakadémiája. Becskerekről jelentik: Jelentettük annak idején, hogy a becskeréki Vívó és Tenniszklub április 6-án nemzetközi vívóakadémiát rendez Becskereken. Az akadémia a jugoszláv vívóspornak nagyjelentőségű eseményének ígérkezik. A beogradi vívószövetség az akadémia nagy jelentőségére való tekintettel elhatározta, hogy azon Jozipovics ezredessel, a szövetség elnökeivel képviselteti magát. Az akadémia legnagyobb eseménye kétségtelenül Petschauer Attilának, a hírneves világbajnoknak részvétele lesz, aki az akadémian úgy az iskola, mint az assaut-vívásokban fogja csillogtatni kivételes képességét. A beogradi vívók közül eddig Csika, Lukin és Csajkovszki jelentették be részvételüket. Szubotícát Fröhlich, a jugoszláv kardvívó-

bajnok és Richter János képviselik. Noviszadról eddig dr. Schwartz Péter, Kórody és Hubert jelentették be részvételüket, de még több vívó közreműködésére is kilátás van. Természetesen az akadémian a két kitűnő becskeréki vívó, Freund György és Christian Jenő is indul. Ezalkalommal mutatkoznak be Becskereken első ízben a női vívás reprezentánsai, Engel Piri, Benó Luct, Daun Pipu és Christian Margit. Az akadémia részletes programját a rendezőség a napokban teszi közzé a Bácsmegeyi Napló után.

A szubotcai Tennisz Sportklub közgyűlése. A szubotcai Tennisz Sportklub vasárnap délután tartja meg évi rendszeres közgyűlését a Nacionál-szálló éttermében. A közgyűlés két órakor kezdődik.

KÖZGAZDASÁG

Jugoszlávia és Ausztria között életbelépett a kölcsönös jogvédelemről szóló szerződés

Március 20-ikán lépett életbe az 1928. május 1-én kötött kölcsönös jogvédelemről szóló szerződés az SHS királyság és Ausztria között. A szerződés nagyon fontos a két ország kölcsönös jogviszonyának rendezése szempontjából.

Mindéddig csak Szlovénia és Bosznia számára vonatkozólag voltak Ausztriával szemben megegyezések a bírói ítéletek kölcsönös végrehajtása tekintetében, a többi országrészre, tehát a Vajdaságra is ez a jogsegély nem vonatkozott. A most életbelépett szerződés az egész országra vonatkozó hatállyal rendezi ezt a kérdést, bár még most is vannak kivételek. Míg tudniillik az új szerződés előírja, hogy a ljubljana-i és szpliti felsőbb bíróság, a zagrebi báni tábla és a szarajevói legfelsőbb bíróság területén működő bírói hatóságok közvetlenül érintkezhetnek az osztrák köztársaság bármely bíróságával a kölcsönös jogsegély tekintetében, addig az ország többi részében, tehát a Vajdasághoz is ezt a közvetlen érintkezést csak a legfőbb esetekben engedi meg a szerződés, egyébként mindig az igazságügyminisztérium közvetítésére van szükség. Ugy az osztrák, mint a jugoszláv bíró-

ságok saját nyelvükön érintkeznek egymással. Gazdasági szempontból a szerződés legfontosabb intézkedései a következők:

Jogvédelem tekintetében a két ország állampolgárai az idegen bíróság előtt minden tekintetben épp olyan elbánásban részesülnek, mint az illető állam saját állampolgárai. A két ország bírói hatóságai idegen állampolgárok jogsegélye tekintetében úgy járnak el, mintha saját állampolgárukról volna szó. Ha idegen állampolgár, vagy bírói hatóság tévedésből illetéktelen külföldi bírósághoz fordul, az hivatalból tartozik az ügyet illetékeségi helyére továbbítani.

Végrehajtást idegen államban csak vagyoni jogi követelések alapján lehet vezetni s ha a tulajdonjog nem vitás, a végrehajtás azokra az ingatlanokra is kiterjed, amelyek azon a területen vannak, ahol a végrehajtás foganatosítását kérték. A kereskedelmi ügyletek legnagyobb részében a jogsegély biztosítása van. A végrehajtás eszközölhető bírósági ítéletek, döntések és fizetési meghagyások alapján, az illető állam törvényeiben elismert választott bíróságok ítélete és döntései alapján, valamint e bíróságok előtt kötött egyez-

— Kellog Európába jön, Washingtonból jelentik: Kellog volt külügyi államtitkár európai tanulmányutrá készül, mihelyt minden ügyet átad utódának, Stimson államtitkárnak. Kellog európai útja kizárólag személyes természetű, üldölni akar és tapasztalatokat akar gyűjteni.

— Megszökött két rabló a beogradi rendőrség fogházából. Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség fogházából szerdára virradó éjjel megszöktek Zsarkovics Andrija és Marjanovics Toma cigányok, akiket az Avala hegység közelében lévő két vendéglős kirablásával gyanúsított a rendőrség. A szökevényeket az egyik csendőr észrevette, üldözni kezdte, de a két cigány eltűnt a sötétben. Kézrekerítésükre minden intézkedést megtettek.

KURHAUS SEMMERING

M. D. RAT Dr. F. HANSY, 1000 m. a tenger felett.
Minden kényelem. Teljes üzem. Mérsékelt árak

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes képek, cikkek, regény- és kottamellékek és gazdag rovatok teszik változatosabbá az új számot, amely darabmellékletül Mikszáth —Harsányi »Beszterce ostroma« című nagyszerű vígjátékát közli. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható.

— Az apatinói önkéntes tűzoltó testület jubileuma. Apatinból jelentik: Az apatinói önkéntes tűzoltó testület június hó 28, 29. és 30-ikán fogja megünnepelni ötvenéves jubileumát. A háromnapos jubileumi ünnepségeken tűzoltó és más versenyeket rendeznek, amelyek értékes díjakkal jutalmazták a győzteseket. Az ünnepségek keretében fel fogják szentelni az új zászlót is. A zászlóanyai tisztséget Dolin Frigyesné tölti be.

Mitől oly szép édes Nagysád?

Tán DESZANKA KRÉMET használ?...

— Új orvos. Osztrogonac István (Bezdnán) a beogradi tudományegyetemen sikeresen letette az orvosi vizsgát.

A szubotcai ipartestület taggyűlése. A szubotcai ipartestület vezetősége közli, hogy március 25-ikén délelőtt tíz órakor taggyűlést tart. Az ülésen fontos ipari kérdésekről fognak tárgyalni.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorgégnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizt alaposan kiktisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SZÍNHÁZ

Becskeréki zeneszerző karrierje

Egy nagy bécsi zeneműkiadó megvásárolta Lutsch Ferenc három szerzeményét

Becskerékről jelentik: Szerényen, visszavonultan él Becskereken egy fiatal muzsikos: Lutsch Ferenc, aki most egyszerre az érdeklődés középpontjába került. Lutsch Ferenc azzal lett híressé, hogy becskeréki viszonylatban igen nagy összeget keresett három rövid, divatos és igen kedves, hangulatos zeneszerzeményével. A három szerzemény közül az egyik tangó, a címe: »Heute küsse ich dich noch«, a másik keringő-dal, a címe: »Tavaszi álom«, a harmadik pedig foxtrött és »Mayer ur a jégen« címet viseli. Ezt a három dalt Lutsch Ferentől most egy nagy bécsi zeneműkiadó cég megvásárolta. Nyolcezer dinár előleget kapott a fiatal szerző, azonkívül az eladandó kották és gramofonlemezek után magas százalékat ajánlottak fel neki, amelynek összegét a kiadó legalább ötvenezer dinárra becsült.

A fiatal becskeréki zeneszerző sikerét biztosítja az a körülmény, hogy a bécsi kiadó a szöveget Fritz Grünbaum és Farkas Károly hírneves bécsi szövegírókkal iratja meg, a »Tavaszi álom« magyar szövegét pedig Nagy Pál Aladár ismert pesti szövegíró készíti el. Azonkívül a három szerzeményről készülő gramofonlemezeket a bécsi rádió felvette műsorába.

Lutsch Ferencnek nem ez az első szerzeménye, amely kiadásra került. Másfél évvel ezelőtt ugyancsak egy bécsi zeneműkiadó cég adta ki »Dunaparton« című tangóját, amellyel szintén komoly erkölcsi és anyagi sikert aratott. Lutsch Ferenc azonban nemcsak modern dalokat, hanem értékes klasszikus irányú egyházi kompozíciókat is írt, köztük értékes egyházi dalokat, amelyeket a májusi ájtatosságok során mutatnak be a becskeréki katolikus templomban.

Lutsch Ferenc a közeljövőben zeneszerzői estét szándékozik tartani Becskereken, ezután végleg bucsút mond Becskereknek, hogy Bécsben telepedjék le.

(h)

mények alapján. Természetesen minden végrehajtás előfeltétele, hogy az illető ítélet, végzés vagy egyezmény az illető állam törvényei szerint jogerőre emelkedett. A végrehajtás foganatosításáról a jogvédelemre felkért állam bírósága dönt a felek meghallgatása nélkül, de csak formai szempontból, míg az érdemi döntés a külföldi bíróságot is kötelezi. A végrehajtás megengedése esetén a külföldi bíróság hivatalból tartozik megtenni az összes technikai és formai lépéseket, úgyhogy a jogvédelmet kereső félnek beavatkozására ne legyen szükség.

Fontosak a szerződés intézkedései csődügyek kölcsönös elintézése ügyében is. Ha az adós vagyona felett egyik országban csődot nyitnak és az illetőnek a másik államban, ahol nem lakik, ingó vagyona van, akkor ezt a vagyont a csődbíróság megkeresésére az

illetékes külföldi csődbíróság zár alá tartozik helyezni. Ezáltal lehetetlenné válik, hogy az adós megkártsa hitelezőt azáltal, hogy külföldre viszi vagyonát.

Csőd esetében az egyik állam hitelezői épen olyan elbánásban részesülnek, mint a másik államéi. Ha csőd esetén a csődbíróság előtt alapos gyanu merül fel, hogy a csődbejuttnak a másik állam területén is van vagyona, arról értesíteni tartozik a másik állam illetékes bíróságát, amely a saját jognormái szerint el fog járni és erről közleményt bocsát közre a saját hivatalos lapjában.

Gazdasági körökben meg vannak győződve, hogy a most életbelépett új szerződés nagyban hozzá fog járulni a két ország közötti kereskedelmi forgalom kiépítéséhez és intenzívebbé tételéhez.

A beográdi bankok kamarai szervezetbe akarják tömöríteni az ország összes bankjait

Már ki is dolgozták a bank kamarájáról szóló törvényjavaslatot

Beogradból jelentik: Jugoszlávia bankjai eddig öt szövetségbe voltak megszervezve. Ezelőtt két eszterdövel felvetették azt a gondolatot, hogy az ország összes bankjait egy pénzügyi központban kellene csoportosítani, azonban ezt a tervet különböző okok miatt nem lehetett megvalósítani. Az utóbbi napokban a beográdi bankok felvetették a bankok kamarájának a gondolatát és több beográdi bank az ország összes pénzügyintézetéhez a következő tartalmú körlevelet intézte: Jugoszláviában néhány száz pénzügyintézet működik, amelyek nagy részben mint részvénytársaságok fejtik ki működésüket. A jugoszláv bankok érdekeit az úgynevezett bankszövetségek védik meg, a bankszövetségekhez azonban az ország bankjainak csak egy része csatlakozott és bankjaink nagy része még mindig távol tartja magát ezektől a bankszövetségektől.

Az ország bankjai az érdekeiket a hatóságokkal szemben nem tudják energikusan megvédeni, mivel ezek a bankszövetségek a beadványaikban és hivatalos felépésük alkalmával nem hivatkoznak arra, hogy az ország összes bankjai mögöttük állanak.

Voltak már kísérletek arra vonatkozólag is, hogy ezeket a bankszövetségeket egyesítsék, azonban az egyesítésre vonatkozó tárgyalások nem jártak semmiféle eredménnyel, pedig

az ország bankjainak vitális érdekeit megóvása céljából igen nagy szükségük volna, hogy egy szervezetben egyesüljenek és épen ezért vetjük fel azt a tervet, hogy az ország összes

bankjai alakítsák meg a bankok kamaráját.

A kereskedők, az iparosok, a gyárosok, a munkások, a patikusok, a mérnökök és a vállalkozók, valamint sok más foglalkozási ág meg tudta alakítani a kamaráját, csak a pénzügyintézeteknek nincsen még kamarai szervezetük. Az ország gazdasági életének a legfontosabb idegrendszere még mindig nincsen megszervezve és nincsen olyan módon megvédve, ahogy azt a bankok érdekei megkövetelnék.

A beográdi bankok szövetségének egyik vezető funkcionáriusa, amint értesülünk, törvényjavaslatot dolgozott ki a bankok kamarájáról. Ezt a törvényjavaslatot a beográdi bankok szövetségének a jövő hónapban megtartandó közgyűlésén akarják bemutatni.

A bankok kamarájának a tervezet szerint az volna a feladata, hogy a kormány felszólítására véleményt adjon az ország hitelképességéről, a Narodna Banka közreműködésével ellenőrzést gyakoroljon az ország pénzügyintézetei felett, állandó információs szolgálatra rendezkedjék be, ahonnan a bankok minden pillanatban bármilyen hitelignylésről információt kaphatnak. Szükség volna arra is, hogy a kamara nyilvántartást vezessen a megváltott váltók tulajdonosairól, valamint a jelzálogos követelésekről is. A tervezet szerint szükség volna arra is, hogy a bankok kamarája az összes bankokat egyöntetű mérlegkészítésre bírja. A kamara szakszereit és hivatalosan foglalkozna mindazokkal a törvényjavaslatokkal, amelyek a pénzügyvilágot érintik és véleményt mondana az újonnan keletkező bankok cégejegyzésére vonatkozólag is.

A Duna-Szalóniki víziut

A régi osztrák-magyar monarchia keleti politikájának célpontja volt Szalónki, mint ideális fókusz a középeurópai természetes forgalmi utirányok sugarainak. Mikor Bosznia-Hercegovina annexiójának erőpróbája a közvetlen komplikációk elmaradásával sikerült nek látszott, hatalmasan megduzzadtak az elbizakodott remények s a Szalóniki felé vezető ut kérdése a gyakorlati tervek tárgya lett. A Duna nagyszerű összefogó útja, a Morava és Vardar folyók kínálkozó utrészelei egy Szalónikiig vezető vízi ut létesítésének gondolatát vetették fel s 1909-ben el is készült a terv.

A terv szerint a Duna-Szalóniki víziut Szemendriáig kezdődnek, 155 kilométer hosszúságban a Morava a hódra, azután Nis völgyében épülne egy 198 kilométer hosszú csatorna a Vardarig, mely a csatorna torkolatától Szalónikiig 247 kilométer. Összesen tehát 699 kilométert tenne ki a víziut. Négy méteres vízmélységet biztosítva, 180⁰ tonnas folyami hajók közlekedhetnének rajta.

A balkánháborúk és az ezek eredményeként bekövetkezett hatalmi eltolódások felhorították a Habsburg-monarchia Szalóniki felé irányuló számításait, majd a világháború ciszterta összes terveivel együtt magát a monarchiát is. Nem szünet meg azonban sem Szalóniki forgalompolitikai jelentősége, sem a Duna-Szalóniki víziut célszerűsége, mert mind a kettőnek nemzetközi fontossága van. Már 1920-ban a görög kormány a newyorki mérnökegyület elé terjesztette a tervet, hogy amerikai pénzügyi körök vállalkozási kezdetét provokálja. A 160 millió dolláros befektetés első irányzata azonban nem hatott esábitóan. A tervet ismét elhívték.

Venezolozs kormányja nagy erőfeszítéssel igyekszik Görögországot gazdaságilag fellendíteni s ez irányú programjának egyik sarkalatos pontja a Szalóniki hálkőti forgalmának erős fokozása. Jelentős lépés e cél szolgálatában a Jugoszláviával kötött és a közelmúlt napokban aláírt szerződés. De előkerült ismét a Duna-hoz kapcsolódó víziut terve is. Ezuttal talán szerencsés lesz a kísérlet.

Ha megvalósul a terv, akkor Jugoszlávián át vezet a világ egyik grandiózus víziútjának tekintélyes része. Nemcsak a Duna medencejének a Földközi tenger felé törekvő víziútjai terelődnek ide, hanem a befolyásához közeledő Duna-Rajna csatorna által Jugoszlávia összeköttetésbe kerül azzal a természetes és mes-

terséges hatalmas víziúthálózzal, mely Rotterdamtól és Hamburgtól kezdve az egész széles Közép-Európát a tőmegárak olcsóbb kicserélésének egységes rendszerébe foglalja majd össze.

(ho)

Jugoszlávia részvétele a barcelonai világkiállításon

Barcelonából jelentik: Minden jel arra vall, hogy a barcelonai világkiállítás a legnagyobb látványosság lesz a háború óta. Spanyolország már 1919 óta, tehát tíz év óta készül arra, hogy a kiállítás méltó reprezentánsa legyen az ország kulturájának és közgazdaságának, de a többi kiállító állam is már évek óta készül, hogy a népeknek ebben a nemes versenyében méltóan legyen képviselve. Németország, Belgium, Dánia, Franciaország, Olaszország, Norvégia, Románia, Svédország és Anglia valószínűsége palotákat építettek »nemzeti pavilonok« címén, ahol termelésük legjellegzetesebb termékeit fogják kiállítani.

A spanyol kormány még a múlt év elején szólította fel Jugoszláviát, hogy a kiállításon hivatalosan vegyen részt. A régi kormány csak december 6-ikán határozta el, hogy eleget tesz a felhívásnak és a kereskedelemügyi minisztériumot bírta meg az ügy szervezésével. Pedig Jugoszláviának igazán nincs oka elzárkózni az elől, hogy gazdasági termékei új piacokat találjanak. A Földközi tenger országában pedig még mindig van elég elhelyezkedési lehetőség. Mivel Jugoszláviának nincs kereskedelmi szerződése Spanyolországgal, kivételi cikkei Olaszország és Franciaország közvetítésével kerülnek Spanyolországba, ahol természetesen mint olasz, illetőleg francia áru kerül forgalomba. Spanyolországban bizonyára nagyon kevesen tudják, hogy az a kétszázmillió dinár értékű fa, amelyet az olaszok hoznak be a tolerók országába, tulajdonképpen jugoszláv fa. Azt sem tudják, hogy mennyivel többre kerül nekik az áru az olasz közvetítéssel. Ha más nem, de már ez a perspektíva is igazat adott a kereskedelemügyi minisztériumnak abban, hogy minél nagyobb számban való részvételre hívja fel a jugoszláv érdekelteket.

De Jugoszláviát érdekli Spanyolország, mint számos dél- és középamerikai latin köztársaságunk anyanyelve is. Ezekben az országokban tízezrekre men-

jugoszláv kivándorló él, akik szintén fontos szerepet játszatnak az ország kereskedelmi összeköttetéseknek kiépítésében.

Jugoszlávia pavilonja a kiállítás legszebb pontján, a spanyol nemzeti pavillon és a képzőművészeti palota előtti téren épül. Terveit Brasovan Dragisa beográdi építész készítette. Egész szerkezete és belső díszítése is kizárólag fából készült, hogy ily módon is dokumentálja, hogy az ország egyik fő kiviteli cikke a fa. A nemzeti pavillonon kívül Jugoszlávia nagy helyet kapott a mezőgazdasági pavillonban is, ahol a többi agrárállam mellett bemutathatja mezőgazdasági termelésének fejlettségét.

A kereskedelemügyi minisztériumot a kiállítás szervezésénél az az elv vezérelte, hogy elsősorban Jugoszlávia exportcikkeinek csináljon propagandát, de emellett nem tévesztette el szem előtt a kiállítás valódi célját, hogy univerzális ismertetője legyen az összes résztvevő országoknak és ezért a jugoszláv kiállítás a következő csoportokra oszlak: etnográfia, lakosság, iskolák, népgészség, nyeresétermények, ipar, kereskedelem, bankvilág, vasúti és hajózási forgalom, idegenforgalom, valamint Jugoszlávia viszonya amerikai kivándorlótelepeivel.

Most nagy sietséggel dolgoznak az összes részvételre felszólított közgazdasági testületek és cégek, hogy a rendelkezésre álló rövid időn belül minél reprezentatívabb legyen a jugoszláv kiállítás, mert a kereskedelemügyi minisztérium kötelezettséget vállalt, hogy azt legkésőbb május 15-ikén megnyitja.

Milyen méretű ez a világkiállítás, a legjobban bizonyítja az a tény, hogy december 31-ig marad nyitva, de már most is biztossra veszik, hogy a nagy érdeklődés miatt, amely az egész világon nyilvánul meg iránta, kénytelenek lesznek meghosszabbítani 1930. közepéig.

A jugoszláv pavillon kétemeletes lesz és reprezentálni fogja az ország egész anyagi és szellemi kultúráját. Belső berendezésével Krizman Tomislávot, a neves zagrebi festőt bízták meg. A jugoszláv képzőművészetnek is helyet adtak a kiállításon. A kiállításra kerülő műveket egy külön zsűri fogja kiválasztani, amelynek elnöke Mestrovics Iván.

Új rendszerű kályhát talált fel egy volt községi jegyző

Cservenkáról jelentik: Korinek József volt községi jegyző új rendszerű kályhát talált fel és találmányát Jugoszláviában és több külföldi országban, így Németországban is azt szabadalmaztatta. A szabadalom tulajdonképpen egy egyszerű levegőmelegítő szerkezet, amely azonban a mai fűtőtechnikának teljesen új irányt ad. Az új rendszerű fűtésről Keramische Rundschau und Kunstkeramik című szaklap közölt részletes ismertetést, amelyben a Korinek-féle levegőmelegítővel ellátott kályhákról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. Az új fűtési rendszert kipróbálták a bácskai tartomány épületeiben és sok iskolában is és mindenütt nagyszerűen bevált. Legnagyobb előnye, hogy sokkal kevesebb fűtőanyagot igényel, mint a megeget ad, mint más fűtés, úgyhogy azokban az iskolákban, ahol a télen kipróbálták és állandóan üzemben tartották a kiutalt famennyiséget az abnormális nagy hideg ellenére sem használták fel egészen, holott más iskolákban sehol sem volt elég a fa. Ezenkívül nagy előnye a Korinek-féle fűtésnek, hogy a kályha a megeget nem felfelé adja, mint más fűtési rendszereknél, hanem a levegő melegítő a padlóról felszívja a hideg levegőt és magából 220 Celsius fokú steril meleg levegőt lövel ki, amivel a baktériumokat is kizüszitja a levegőből, a megeget pedig huszonnégy óráig is megtartja. Az új találmánynak nagy nemzetgazdasági jelentősége van, mert a rendszerű fűtésnek csak negyed részét fogyasztja és mindenféle kályhához, még takaréktűzhelyhez is alkalmazható.

A komlókereskedők egyesületének új vezetősége. Novisadról jelentik: A vajdasági komlókereskedők, bizományosok és exportőrök egyesülete Bácskpetrovácon megtartott közgyűlésén az egyesület elnöke Siska Sámuel, alelnöke Mandacs Pavlét választották.

Jugoszláv delegáció a budapesti kiállításon. Csütörtökön este utazott keresztül Szubotícán a kormány kilenc tagú küldöttsége a budapesti nemzetközi mezőgazdasági és állattársárra és kiállításra. A jugoszláv delegációt dr. Szilágyi Géza, a beográdi magyar kereskedelmi ügyvivő kísérte Budapestre.

A noviszadi pénzügyigazgatóság elégedett a városi adóhivatal adóbehajtásával. Noviszadról jelentik: A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság átiratban értesítette a noviszadi városi tanácsot, hogy az elmúlt évben az állami adóbehajtás nem történt a kellő erővel, és hogy az adóhátalok helyett, hogy csökkentek volna, emelkedtek. Egyes községek annyira hanyagultak végezték az adóbehajtást, hogy még az 1928. évi rendes adókat sem fizették be. A pénzügyigazgatóság felhívja a városi tanácsot, hogy a hátaloktat haladéktalanul és erővel hajtja be. A pénzügyigazgatóság átirata következtében, a városi tanács a napokban erővel felszólítást fog intézni a hátalokos adófizetőkhez.

Utazás – Fürdő – Nevelés

Szerkeszti: Forgács Béla

Az Ebenhausen-i Szanatórium gyógyászati jelentőségéről

München kapujában az Isartal romantikában páratlanul gazdag helyén, az Isar és a Starnberger-tó káprázatóan szép közén egy gyöngy hever!

Nyáron illatos, színes virágok, zöldlombú fák, ózondus, fenyvescsoportok, víz és pompás levegő. Téli sűrűn rakódó csillogó hópelyhek a hegyek, dombok, mezők ágyán, a tó vize sík tükörré dermed, koreszolyázó párokat vár, míg a hegyek a sítalpaknak kinálják a ropogós havat. Mindehhez még az a nagyszerű környék, melynél a természet bőkezűen szórta szépséges teremtményeit: mindent a híres Isartal egy pontján, Ebenhausenben találjuk.

Az Ebenhausen-szanatórium 700 m. tengerszine feletti magasságban fekszik és Müncchentől kitünő autótúton 30 perc alatt az Isartalbahnnal 40 perc alatt elérhető.

A szanatórium a vasútállomástól pár perceire, nagyszerű hatalmas parktól körülvéve, kisebb emelkedésen, szabad déli fekvéssel, pompás kilátást nyújtva a gyönyörű környékre, a modern orvosi tudomány minden eszközével rendelkezik. Orvosi vezetői professor Edens dr., a szivgyógyászat egyik legkiválóbb ismerője és Winter dr. az ideggyógyászat elismert kapacitása, orvostudományi munkájukkal, megfelelő orvosi és ápolói segítséggel, Ebenhausen-szanatóriumot — Európa egyik legelőkelőbb szanatóriumává teszik.

A szanatórium kitünő orvostechnikai berendezése módot nyújt a diagnózis pontos megállapítására és a kezelések legpontosabb keresztülvételére, míg a szükséges diéta konyha a vezető professor legszigorúbb felügyelete mellett pontos formában szolgáltatja az anyagcserebántalmakban szenvedők étkezési előírásait. Ugyancsak alkalom nyílik a szanatóriumban vizsgyóvászti procedurákra, szénsavas és hullámfürdők igénybevételére.

A villamoskezelésre négyrekeszes, galvanikus- és faradikus-fürdők, d'Arsonval és vibrációs-masszázsok, gyógyulást jelentős mértékben előmozdítják Ebenhausenre, míg fekvő csarnokok, légfürdők, elkülönítve urak és hölgyek részére a szanatórium délfekvésű helyén csendes és egészséges pihenést biztosítanak. A gyógyulást jelentős mértékben előmozdítják Ebenhausen klimatikai előnye.

Az Ebenhausen-szanatórium helysajokban szenvedő betegnek a korszerű orvosi tudomány eszközeivel adják vissza életerejüket és egészségüket, a lábbadozók és pihenni vágyók pedig élvezettel barnítják a nap intenzív sugaraiban arcukat s szórakozást is találhatnak e kiváló gyógyintézet számos társalgótermében, biliárd- és játékszobáiban.

Nem egy hálátelt sóhaj száll a meggyógyult betegetől, a híres ebenhauseni szanatórium felől sen klimatikai előnye.

Crikvenica legideálisabb üdülőhelye

A Dr. Seidl Gyógyház (Kurhaus) egész évben üzemben van

A fagyos, zimankós napok elmúltával az előtörő napsugarak kezdik feledtetni a dermesztően hideg telet és máris sokan gondolnak a napos Adriára, ahol üdülést és gyógyulást találhatnak. A múlt nyári szezon folyamán nyílt meg az ujonnan épült és minden igényt kielégítő **Dr. Seidl gyógyház** Crikvenicán. Az intézet, amely a fürdőközpont legszebb helyén, a strandfürdővel szemben fekszik, hivatalosan Crikvenicát fejlődésében hathatósan segíti, miután az első intézet a jugoszláv tengerparton, amely orvosi vezetői alatt áll és így hiányt pótló is, mert eddig az üdülést és gyógyulást keresők megfelelő intézet hiányában kénytelenek voltak olyan fürdő- és gyógyhelyeket felkeresni, amelyek nem nyújtják megközelítően sem Crikvenica fürdőzési és klimatikus előnyeit.

Az intézet egy orvosi, mint más szempontokból a legmodernebbül van felszerelve, minden szobában vízvezeték, fürdők a házban, diéta konyha stb. A szobák legtöbbször kényelmes nagy balkonnal, vagy loggiával bír, amelyek nap- és légfürdőklöz, továbbá fekvőkürahöz kiválóan alkalmasak. Miután **gyógykúrás** nincs, az intézetet igénybe vehetik azok is, akiknek semmi gyógykezelésre sincs szükségük, akik Crikvenicát a fürdőzés és üdülés céljából keresik fel. Crikvenica egyesíti magában a legkedvezőbb fürdőzési lehetőségeket a nyár folyamán és egy subalpin gyógyhely minden kiválóságát a többi évszakban. Ez a kedvező klíma sokaknak a téli napos időszakban még nagyobb gyógyulási és üdülési lehetőséget nyújt, miért is az intézet az egész éven át üzemben van. Nagyobb gyermekeket kíséret nélkül is felvesznek és így gyenge és vérszegény gyermekeknek a legjobb alkalom **nyílik minden évszakban hosszabb tengerparti tar-**

tozkodásra, hogy szervezetüket erősítsék és ellenállóbbá tegyék. Az intézet látogatottságát még nagyobb fokozza az is, hogy árai nem magasabbak a szokásos pensio-áraknál és amellet a fürdőhelyet látogatók utazási kedvezményben is részesülnek. Fürdőügylekben egy orvosoknak, mint magánosoknak információkkal szolgál és prospektust küld az igazgatóság.

Olvasóink figyelmébe! a Bácsmegeyi Napló

bel- és külföldi fürdőkről, gyógy- és üdülőhelyekről, szanatóriumokról, szállodák- és penziókról, továbbá internátusokról, iskolákról, szakkurzusokról díjtalanul nyújt felvilágosítást és szolgál prospektusokkal

Nemzetközi szállodakiállítás Kölnben. A Kölni Nemzetközi Szállodatulajdonos Egylet hatvanéves fennállását egy nemzetközi szállodakiállítás rendezésével ünnepli meg. A kiállítás az év október 12-ike és 20-ika között lesz Kölnben.

Swinemünde nagybőrdők. Swinemünde tengeri fürdőhöz csatolták Westhafengrund földbirtokot, ami által a fürdőhely területe a mostaninak kétszeresére emelkedett. Most a Kurpark és a Swine-torkolat is Swinemünde tulajdonába ment át.

Ead Mergentheim Cáróban. A nagy nemzetközi orvoskongresszuson Cáróban a német fürdők közül egyedül Mergentheim volt képviselve. A kiállítás megnyitását I. Fuad király behatóan megtekintette Mergentheim pavilonját. Mergentheim az egyiptomi közoktatási miniszertől érmet kapott

»Német Leánynevelő Otthon« Gráz. A mi közönségünk előtt nem ismeretlen a »Deutsches Töchterheim« Gráz Klosterwiesgasse 34. mely intézet a külföldi előkelő körökben kikerülő leánykák egyik legkedveltebb intézetének. A »Deutsches Töchterheim«, mely a műveltséggel járó tananyagot nyújtja, nem feledkezik meg a növendékeknek szükséges szórakozásokról sem. A serdülő korban levő leányok megedzőséről is gondoskodás történik, télen a könnyű téli sportok, nyáron a nyárisportoknak hódolva, viruló egészséget és kitünő hangulatot teremtenek. Az intézet közvetlen közelében korszerűen felszerelt nagyszerű uszoda nyújt enyhülést a nyár meleg napjaiban.

Berchtesgadener Land

Ideális téli tartózkodás. Ródlizás, ski és koreszolyázó. Jéghockey. Nagy ugrásánc. Állandó ski- és koreszolyaiskola. Gyógyzene.

Gyermek-szanatórium

Zell-Ebenhausen, Isartal, München mellett, 700 m. magasságban. Gyógyintézet edzési kezelésre és üdülésre szoruló gyermekek részére. Prof. dr. Erich Benjamin

Semrlach szanatórium

Graz mellett Steiermark Gyógyintézet tüdőbetegek részére 760 méter magasságban a tenger színe felett. Korszerű berendezés, kiváló orvosi vezetés.

Töchterpensionat

»SUN HEIM«
Grav, II., Ragnitzstrasse 10

Nagy tó partján, egy zárt, parmenté Tennis- és jászterek. A városból 10 perces íre. Tovább- képző kére kedelmi tan-oly m. i. a művészet. f. ó. s. f. h. é. r. v. r. r. s. K. i. t. ü. n. é. r. e. n. c. i. á. k.
Nyáron át »Ferienheim«

Dr. SEIDL GYÓGYPENZIO (KURHAUS) CRIKVENICA

Tengeri-fürdő és klimatikus gyógyhely
Égész éven át nyitva!

I. rendű intézet. Központi fekvés a strandfürdónél és a gyógyparknál. Kényelemmel berendezett szobák balkonokkal és loggiákkal. Fürdők. Fürdővendégeknek gyógyhasználat nélkül is. Május 1-ig mérsékelt árak. Részletes prospektus kívánatra

203

INTERNÁTUSOK ÉS TANINTÉZETEK

Svájc:

Bern. Institut Humboldtianum**Kereskedelmi iskola:** Nevelés a mai kor kereskedőjének szellemében. Nyelvek. Oklevél.**Gymnasium:** Lelkiismeretes előkészítés a kereskedelmi és reálskola minden osztályára és érettségire.**Családias internátus:** Megbízható és az önállóságra való nevelés. Prospektusok e lap kiadóhivatalában

Yverdon Lausanne mellett Schweiz "LE MANOIR"

A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitünő oktatása. Háztartásban. Kereskedelmi, zene, és iparművészeti kiképzés. Diplomás tanterv. Kitünő ellátás. Nagy park. Tavi fürdők. Kitünő referenciák. Nyári üdülés! Prospektusok a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában

Genève-Vernier (Suisse: Schweiz) Penzionátus: „Bel Ebat“

Fiaial uri leányok részére.

G önyörű, e-észészes fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kitünő berendezés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában

Schönberg, Freiburg mellett

Az Angol-Kisasszonyok Leánynevelő-Intézete**Legjobb és egészséges fekvés, kitünő levegővel. Nyelvek és zene valamint iskolai tantárgyak oktatása.****Francia társalgás. Egész éven át nyitva és a nyári évad alatt üdülési tartózkodásra is kiválóan alkalmas. A tanévre 16-20 éves növendékek, míg üdülésre kórklönbség nélkül lesznek felvéve.**

Bern. Elsőrangú Leánynevelő-Intézet, Efenau

Általános oktatás. Nyelvek. Művészetek. Kereskedelmi szakok. Háztartás. Sport. Gyönyörű napos fekvés. Saját hegyi otthon Grindelwaldban a nyár alatt és a téli sportok idejére.

Igazgató és tulajdonos: Dr. Fischer-Chavallier és jeje
Prospektusok a kiadóhivatalban

Institut Rotsee Luzern

Korszerűen berendezett kereskedelmi iskola, gymnasium, állami vizsgákkal, érettségivel. — Internátus. Sportalkalmak. Referencia: **Kriszts igazgató, Felsőkereskedelmi iskola, Budapest, VIII. ker., Vas-uca.** Prospektusok kiadóhivatalunkban

Lausanne-Chamblandes „La Condeminé“ Penzionátus fiatal leányok részére

Legjobb, egészséges fekvés. Kitünő berendezés. Francia nyelvoktatás. Zene. Iskolai tantárgyak. — Lelkiismeretes felügyelet. — Kitünő ellátás.

LAUSANNE-LUTRY

Elsőrendű intézet

„LE MARRONNIER“ Mr. & Mme Beranek

Lausanne-Chamblandes „Les Roseaux“ Leánynevelőintézet

Nagyszerű fekvés a tó partján. Korszerű berendezés. Diplomás vezető: Mme PERRET-ROLAZ

Lausanne-Prilly „La Semense“ Penzionátus és háztartási iskola

A francia nyelv tökéletes elsajátítására kitünő rendszer. Kézimunka és iparművészet. Festés Zene. Háztartási és főzőiskola. Nyári és téli sportok. Tennis. Referenciák. Prospektus kiadóhivatalunkban!

LAUSANNE-PORT DE PULLY LYCEE JACCARD ALAPITVA 1900-ban

Internátus 10-18 éves fiúk részére. E ökésztés minden visára. Gondos felügyelet. Sportok. Atlétika. Testápolás. Szünidei kurzusok francia nyelvoktatásra, sportolásra és hegyturákra. Julius 16-tól szeptember 15-ig.

„HUTTER“ PENZIONÁTUS és GYÓGYPENZIO VÖSLAU

Fiúk és lányok részére (8-18 éves korig) NEB N BADEN BEL WIEN MARIENGASSE 3
Nyelvek és zene — kívánatra iskolai tantárgyak — oktatása. Egészséges, napos, pormen es, esed es levés a villane ved en. Az intézet igen aka mas gyongelkedo, labbadozo gyermekeknek is Orvosi felügyelet. — Kitünő ellátás. — Próba list az in ez t...
Lelkiismeretes felügyelet.

Ujabb ragályos betegség ütötte fel fejét,

meiynek neve: **Pyram-láz.** — A Pyram Növényi Paszta hirdetéseknek állandó olvasása következtében ugyanis az olvasó **trance-szerű lázas** állapotba kerül. Érdekes az a tény, hogy erre a betegségre **mindenki**, kivétel nélkül, inklinál.

Halálos lefolyású a betegség nem lesz, ha az olvasó az alábbi gyógyítási módot pontosan betartja;

A lázas állapot már kezdődő stádiumában gyógyítandó. Gyógyítása; **PYRAMOT** venni és **csak Pyramot** használni!

TÁRCA

A képet kivették a keretből . . .

Ablakommal tegnap óta egy fehérre mázolt nagy üvegablak néz szembe... egy orvos ablaka, aki tegnap költözött oda.

Azelőtt egy másik ablak nézett onnan rám.. Tegnap óta egy más élet költözött oda... tegnap óta megváltozott az én életem is... hideg lett és fénytelenebb, mint az a hideg, fehér ablak odaát... nem lehet rajta átlátni úgy, mint előbb.

Nemrégben egy fehér haju asszony lakott mögötte, aki ha kihajolt rajta — az egész olyan volt, mint egy drága, meleg kép. Az ablak volt a keret és a fehérhaju asszony; a kép. Nem volt egyébként semmi különös benne — és mégis szép volt. Olyan, mint egy régi mese... Ami a szívünk emléktárában él már szinte elfeledten, amire csak néha találunk rá: véletlenül. Egy-egy magános perceinkben.

Ez volt ő: a magános asszony; aki tavasszal tilt leg többet az ablaknál... Círogattatta magát a napsugarakkal... Ő: a meleget nagyon szerette, szeméit lehunyva órákig ült mozdulatlanul. Ilyenkor sok-sok mosolyt láttam arcán... ajka néha kissé kinyílt — mint csók után feljajduló aj-

kunk! Vagy régi csók ízét érezte talán?... Feje a szék támlájára hanyatlott aztán — vagy: igent intott valakinek? — míg a kezét feje fölé emelte könnyed, repülő hajlással; ő — igen: csókra nyújtotta... valakit elbocsájtott... Vagy — megbocsájtott?!

Fehér bluzán a csipkék reszkettek a napsugárban... és keze a csipkén játsza lesimitott a szívére.

Milyen szép volt ez a játék a tegnap örök-szép csipkéivel: emlékeivel...

Minden nap így... Tavasszal a tavaszban. Végtelen, meghódolásra készítő kitartással...

Ha galambok szálltak el az ablak előtt: utánuk nézett — és sóhajtott.

Nyáron égő, piros virágokat rakott az ablakba és mögéjük állva — szembe nézett a nappal — mint nemes ellenfél, akiknek nagy: elintézetlen ügyük van!

Es amikor homlokát ráemelte a napra — csak a fehér haja mutatta: hogy a csatát már elvesztette... Napba emelt homloka azonban mutatta a királynőt: az asszonyt, aki a csatát elveszthette, de — meghajolni nem fog.

Milyen glóriás volt így — a nappal szemben állva... Ilyenkor látszott rajta legjobban — hogy a szíve még élt: valakit még mindig szeretett.

Vagy talán ősszel volt nagyobb?... amikor nehéz, bordó függönyök mögé zárta el magát a hervadás előtt?

Ősszel soha nem jött az ablakhoz. De egész éjjelen át fény szűrődött ki a sötétvéru függö-

nyök mögül... Milyen erős remény világított az éjszakába.

Es szépek voltak ezek az őszi éjszakák. A holdvilág reflektora becsúszott az ablakot... a fákon halkán zizegtek a haldokló levelek: valamit beszuhogtak az ablakon...

Valami lepergett a szívre: minden hiába asz-szonyom... ősz van. Ősz van: bucsuzás.

Es bizonyára sokszor megtörölte a papaszemét — amíg elért: az ősz — a lemondás ajtajához.

Télen sohasem láttam. Ő, hogyan fázhatótt... De ez a téli ablak csodálatosan melegített kielő — mesélt.

Mesélt: egyszer volt, hol nem volt...

Mondom, nem volt semmi különös benne, csak szép volt. Olyan, mint a mese szívünk emléktárában...

Vagy mint a szerelem régi levelesládák el-sárgult levelein...

Mint szeretteink porlepte képe a lelkünk ab-lakában — amiről egy-egy véletlen, magános pere árvasága lefújja az idő porát!...

Aztán elköltözött. A címét nem írta meg senkinek.

Az ablak mögé tegnap beköltözött az orvos... Uj élet: aki a csillogó üvegeket bevonta fehér mázzal — átfestette: a mára... és most már tudom, hogy nem is jön vissza a tegnap: a szerelem, a mese...

A képet kivették a keretből...

Kristály István.

VUKOVICS GERŐ uri divatruháza
Subotica, főtér

P. & C. Habig, Borsalino és Gyútkői-Kalapok. L. B. O. nő- és Férfi ruháinak egyedüli lerakata. Dunaválaszték az összes uri divatcikkekben. A husvétii szezon alkalmából mérsékelt árak. Pontor kiszolgálás

MAGA HALLJA AZ EGÉSZ VILÁGOT

A lég rezgő hullámain tisztán és hangosan továbbítja

A PHILIPS HANGSZÓRÓ

a legmesszibb világ eseményeit. Tiszta és teljes az ő hangszíne.

A PHILIPS HANGSZÓRÓ

együtt a

PHILIPS ANÓDPÓTLÓVAL

és

PHILIPS KISTÖLTŐVEL

a legegyszerűbb módon egyetlen és állandó jó vételt biztosít.

Minden kereskedésben kapható

Főlerakat:

Viking
Beograd

Noris
Zagreb

PHILIPS

Miért?

kinéma magt és gyermekét Hicinaszal vagy más ke-sező szerrel, amikor a gyomortisztításra itt van a LAKSIT-csokoládé. A LAKSIT ise és szaga kellemes, mint a legfinomabb csokoládé és semmiféle fájdal-mat nem okoz. Előrendű szer olyanoknál is, akik állandó széksorulásban szenvednek. LAKSIT a legolcsóbb szer, mert egy doboz 12 csokoládéval, amely 12-szeri használatra elég, 10 dinárba kerül. Többféle hashajtó csokoládé van forgalomban, ezért kérjen kifejezetten **LAKSIT-csokoládét.**

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Kérjen a legközelebbi gyógyszerárban.

Eternit-

A szabadalmazott

pala-eladás, ugyszintén minden méretű fűrészelt és faragott épületfa, deszka, lécs és cserép, mind elsőrendű minőségben, a legolcsóbb napi áron kapható. Kérjen ajánlatot

Dohány Zoltán fakereskedő

Telefon 3-65 Szubotica Telefon 3-65

1933

Komlózsineg

árainkat mélyen leszállítottuk:

SCHIFF ÁBRAHÁM, NOVISAD

szák- és ponyvakölesző. Telefon: 2403. Telegr.: Jutešif

Fők: BEOGRAD-SAVA

Kérjen ajánlatot!

Ondolálás villanyépe, „Dauerwellen“, Wasserwellen hajfestés a legolcsóbb árban a párisi V. Bulajic SUBOTICA és bécsi diplomás fodrásznál Aleksandrova 15 Prokesch-palota

NYILT-TÉR

Tavaszi és nyári

angol szövetségások
ór ási választékban megérkeztek.

Bózsó, szabó, Subotica

Telefon 6—51

Olcsó utazás Budapestre és vissza az S.H.S. és a magyar vasutakon

1929 március 16-ikától március 25-ikéig

Fenti idő alatt a magyar határ vízum nélkül lehetővé á a vízum Budapestén 67%-os kedvezménytel (½-ad árban) adatik ki. A vízum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50%, az SHS vasutak a visszautazásnál 50% díjmérsékletet engedélyeznek.

A vízumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételeére vonatkozó igazolványok a budapesti Mezőgazdasági Tenyészállatkiállítás alkalmából (1929. március 21—25.) adatnak ki és a kiállítás megtekintésére jogosítanak. Ezek az igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében a következő árusítóhelyeken kaphatók:

Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya Beograd, Palata Akademije, Jakšičeva ul. 2. — Putnik Utazási Iroda, Kolarčeva ul. 1.

Subotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Rádió Reklám Jugoszlavia, Pašičeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsopoli Takarékpénztár.

Veliki Bečkerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.
Velika Kikinda: Centralna Stedionica.
Osijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank.
Cakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér.
Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Luszitig Bank.
Kula: Hitelbank.
Odzaci: Takarékpénztár.
Vrsac: Deutsche Gewerbe-Genossenschaft, Szalay Utazási Iroda.
Varazdin: Horvát Általános Hitelbank.
Murszka Szubota: Prekmurska Banka.
Ada: Leszámitolóbank.
Az apaitni járdás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.
Szteri Becsej: Népbank, Potiska Banka.
Novi Becsej: Általános Hitelbank.
Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.

Szőlőültetők!

Megrendelhetik szőlővessző-szükségeiteket **Ingsusz Testvérek** Ludas és Királyalmi szőlőgazdaságában termelt, fajtiszta gyökere, továbbá porbujtásos gyökere és őszel leszedett, télire levermelt, sima vesszőkből. Megrendelhetők a következő fajok:

- Olasz rizlingi porbujtásos gyökere 1 db ára 150 para
- Kövídinka porhajtásos gyökere 1 db ára 150 „
- Szlanakamenka porbujtásos gyökere 1 db ára 150 „
- Mustos fehér porbujtásos gyökere 1 db ára 150 „
- Eredeti fehér bakator porbujtásos gyökere 1 db ára 150 „
- Szlanakamenka gyökere iskolából 1 db ára 150 „
- Szlanakamenka sima őszi vermelés 1 db ára 30 „
- Kövídinka sima őszi vermelés 1 db ára 30 „
- Nemes kadarka sima őszi vermelés 1 db ára 30 „
- Bakator sima őszi vermelés 1 db ára 30 „
- Téli csemege lugas, vagy egyszerű tökmivelésre. Piros kecskeszemű vermelés, sima 1 db ára 1 dinár
- Fehér kecskeszemű őszi vermelés sima 1 db ára 1 „

Posta címe:

Ingsusz Testvérek, (Palić-Supljak)

Sürgöncim: **Ingsusz, Palić, Telefon: Palić 3.**

Levél vagy távirati megrendelés alkalmával megrendelt szőlővessző mennyiségének arányában 25—50 százalék postán előre beküldendő, míg a fennmaradó hátralék utánvétellel lesz gyorsárúként a megrendelő költségén leszállítva. 2141

Burgonyát
elsőrendű kézzel szedett étkezéshez, valamint magának: valót, azonnali szállításra ajánl
Simo S. Weiss, Osijek
Sürgöncim: **Verthus 2807 Telefon: 1—72**

Legjobb minőségű gyermekkocsik
nagyban és kicsinyben gyári áron kaphatók
F. KOVAČI DRUG
cégnél
Subotica
a „Viktoria“ gyermekkocsigyár vezérképviselője

„ZDENKA“ TEJFELDOLGOZÓ VÁLLALAT VELIKI ZDENCI
Készít: csemege-emmenthalt, 6 darabot tartalmazó dobozokban, sajtot trappista mintára, emmenthalt, Eidamit, Camembert, Romadur és munká-sajtot, továbbá a legfinomabb „Zdenka“ teáját. — Kérjen ajánlatot!

I-a száraz hárs-, gőzült bükk- és tölgy- deszka
minden méretben kapható
TOTH R. T. főtelepén
Bačka-Topola — Telefon 20

ארטה' שר של ספס
PAPRIKA
a suboticei orth. főrabbi **DEUTSCH MOZES** ár felügyelete alatt kizárólag **Sugár Manó cégnél kapható**

BÁRÓ A KATEDRÁN
NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE

László csak pár percre ment be a kastélyba, elköszönt Kerekesnélől s azután hazahajtott.

Jenőék váratlanul hazaértek. Nagyon megunták a külföldi életet s mint a mesében, hipp-hopp itthon termettek.

A kastélyban teljesen készen várta őket a lakásuk. A viszontlátás öröme az egész házat felvillanyozta. Kerekesné nem győzött eleget gyönyörködni Jenőben és Ellában. A fiatal házaspár talán egy mondatot sem tudtak mondani anélkül, hogy ne bizonygassák egymással: ugy-e Jenő, ugy-e Elluci.

Ella valósággal anyáskodott a nála idősebb Vera fölött. Hja, ő asszony volt. Vera olyan boldogan türe, ugy hallgatót a gyerekasszonyra, mert látta kis szívének nagy boldogságát, mint szeretné mindenkivel megosztani, aki csak szeretettel közeledik hozzá.

Délután kimegyünk Lászlóhoz, mondta Jenő ebéd közben. Képzelem mennyire meg fog lepődni. Eljössz velünk Vera?

— Szívesen, bár a sógorod ezt nem igen érdemi meg. Képzéljétek, azóta egyszer volt nálunk, akkor is erővel kellett elhoznunk.

Ella nagyon elkomolyodott. Nem tudta magának megmagyarázni miért, de a jókedve nagyon megcsappant. Vajjon miért kerüli László Kerekeseket. Történt valami? Nagyon nyugtalan volt. Amikor ebéd után visszatértek szobájukba, rögtön közölte aggodalmát Jenővel.

— Tudod Elluci, Lászlót kérdezd ki. Ha esetleg valami félreértés lenne, legjobb még csirájában eligazítani, nehogy komolyra fejlődjék.

Mielőtt kocsira ültek, Kerekesné kérte őket, hogy hozzák magukkal Lászlót is.

— Okvetlen elhozzuk, annál is inkább, mert az ajándékokat vacsora után akarjuk átadni. Mert ne gondolatok bennünket annyira figyelmetleneknek, hogy az ajándékokról megfeledkeztünk volna. Ugy beszélünk meg az uton, hogy csak akkor csomagoljuk ki az emlékeket, ha az egész család együtt lesz.

László nagyon megörült, amikor beléptek. Gazsi bácsi pedig valósággal úgy viselkedett, mintha be lett volna rugva. Néhány pernyi időzés után valamennyien kocsira ültek és visszatértek a kastélyba.

Vacsora után Ella kiosztotta az ajándékokat. László gyönyörű szamovárt kapott, Verának egy antik nyakláncot, Kerekesnek ezüst foggantyú botot, Kerekesnének Altvien csészéket hoztak, de Varga Imre, Szeredássyné, Ernő és az esperes is kaptak apróbb emléktárgyakat.

Természetesen mindenki nagyon meg volt elégedve az ajándékokkal, ami látható örömet okozott Jenőnek és ifjú feleségének.

A fiatalok, akik meglehetősen fáradtak voltak, czután visszavonultak. Kerekes, Kerekesné, Vera és László pedig tovább beszélgettek.

— Laci! a Jenő régi szobáját rendeztem be a részedre, mondta Vera.

— Köszönöm, de most igazán olyan kellemes idő van, élvezet lesz éjszaka haza sétálnom.

— Na arról szó sem lehet, hogy éjjel hazamenj.

— Ugy-ugy apa, csak erőlyesen fogd Lacit, tréfázott Vera, pedig inkább sirhatnékia volt, László szavai miatt.

— Vera nem volna kedved egy kis sétát tenni a kertben, kérdezte László.

— Nagyon szívesen.

A teljes hold gyönyörű, majdnem álomszerűvé világitotta a kastély parkját. Nagyon érzéketlennek kellett volna lenni annak, akit kellemesen nem érintett volna a fölségesen szép látvány. Vera és László is teli szívvel gyönyörködtek, bár egyikük sem szólt róla.

— Kedves Vera, azért indítványoztam az esti sétát, kezdte László, mert fontos mondani valóm van. Mielőtt azonban beszélni kezdenék, mondd meg egész őszintén, neheztelsz-e rám?

— Nem, László sohasem nehezteltem rád.

— Pedig azt hittem. Mindenetre bátrabban fogok így bele a mondókámba. Tegnap nálam volt Ernő.

— Laci, ha Ernőről és rólam lenne szó, nagyon kérlek, ne rontsd el ezt a gyönyörű estét.

— Csak Ernőről van szó, illetőleg rólad alig. De nagyon kedves lennél, ha meghallgatnál. Szegény fiam annyira bizalommal fordult hozzám, nagyon rösteleném, ha csalódna benned. De ha annyira kellemetlen neked ebben az ügyben az én szereplésem, akkor mégis inkább hallgatók. (Folyt köv.)

ארטה' שר של ספס
Husvéri cukor
paprika, csokoládé és fűszerárak kaphatók
Körösi Géza cégnél
Telefon 513 2-57

75 láné elsőrendű
szántóföld
gazdasági épületekkel
eladó
Értéstitést ad dr. Havas Emil ügyvéd, Szubotica

Friss, vérpiros olasz fajnarancs
kosarakban, rekeszekben és ládákban olcsó áron
Klein Géza és Fiai
cégnél
SUBOTICA
Telefon 55

Eredeti perzsaszőnyegek minden nagyságban és minőségben.
valamint mindennemű **gépszőnyeg** legolcsóbb áron kapható. Az ország legnagyobb szőnyegraktára
Mahmud Skender-Safikjurdli

Központ: Beograd, Knez Mihajlova 22. — Telefon 53-42

Fiók: Novisad, Vilsonov trg 7

Husvétii

Rizling-

BOR

Lit. 6 Din.

Pálinkák, likőrök és
rumok a husvétii ün-
nepekre igen olcsón

Konstantinović Lázár

fűszer- és ése nek reske-
desében szereshetők ho-
g. letvetőséggel szemben
Telefon 6-19

Uzletemet

át helyezem

aug. 1-én a gimná-
ziummal szembe (régi
ecetgyár), mely alkalom-
ból az összes műszaki és
vasárak, gépszijak, tömi-
tősek, gumiarúk, golyós-
csapágyak, csövek, ar-
maturák, fürdőszobabe-
rendezések, dobsínek,
permetezőcikkok, oxigen,
gépolajak leszállított áron
kaphatók

KEMENY GYULA

műszaki cégnél
Subotica. Telefon 29

**Ha
előnyösen
és olcsón
akar jó**

vetőmagot

vásárolni, beszerezheti
nagyban és kicsinyben

Kurtes Miloš

fűszer- és csomagkereskedés-
ben Subotica, Húspiac, Tel. 483

Naponta friss

TEAVAJ

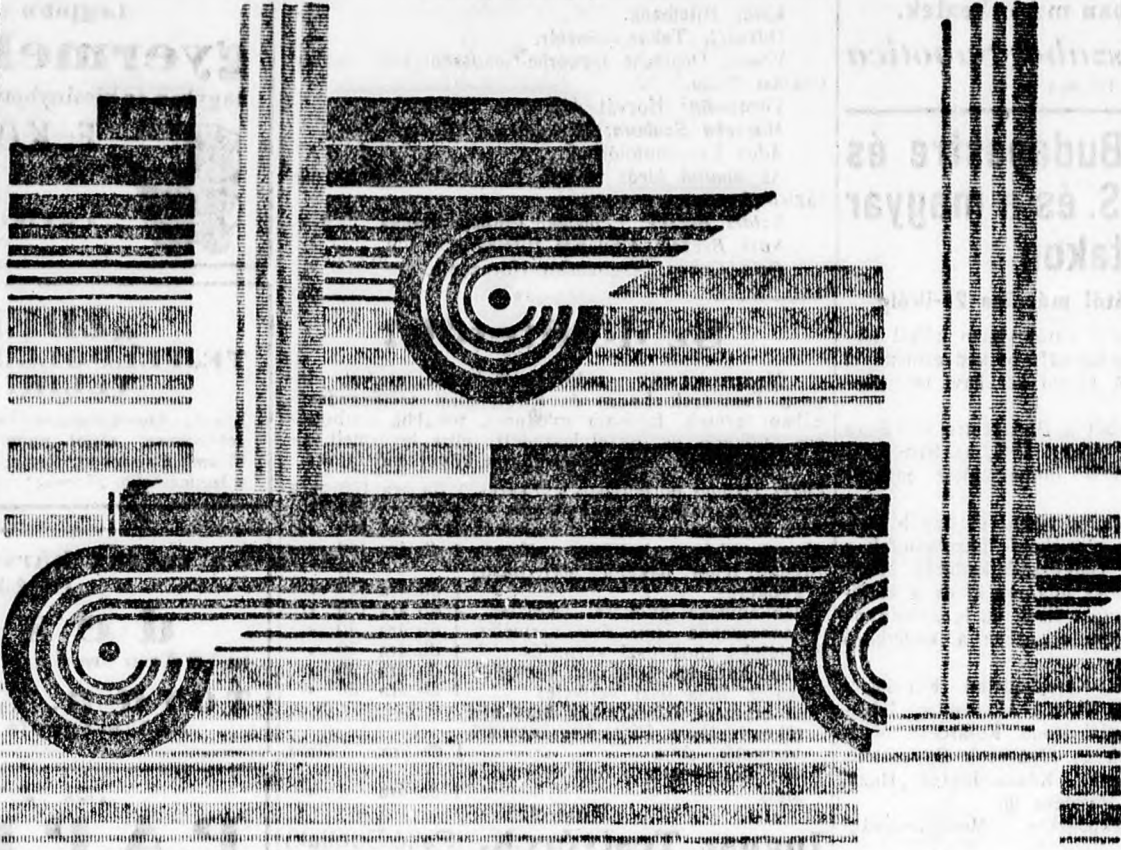
bel- és külföldi
**SAJTOK
TEHÉNTURÓ**
kg 8 din.

tejfel és az összes tejtermé-
kek jutányosan
kaphatók

Gulyás tejcsarnokban
Rudićeva ul. 3 — Trumbićeva ul. 7

**FURNIRI
SPERPLATE**

**DRUŠTVO ZA OBRATNE
POTREPŠTINEOSIJEK**

AZ AUTÓK SZÉPSÉGIDEÁLJA!

Milyen autó ez? Lágyan ivelt vonalaival, amint széleseben
tovasuhan 90—100—125 kilométeres gyorsasággal! Karcsu csillogó
chromnickelkeret övezi a szép magas hűtőt — milyen fe-
lizás van rajta? Micsoda kocsi ez? A magas nemesvonalu
hűtő stílusosan adja meg a vonalát a tágas kecses formájú
karosszériának. — Mi a neve ezen automobillnak ezekkel a
szép alaku ablakokkal, ezekkel az eleven ivelésű sármen-
tőkkel, melyek a szédítő sebességnél felvágódó sarat felfogják?
Hogy hívják ezt a lebilincselő rendkívül szépségű kocsit? Chry-
sler! Csodálja Ön meg ezen automobilt a képviselő mintater-
mében. Még ma!

Három nagy hathengeres Model. — Chrysler Imperial,
Chrysler 75, Chrysler 65. A négyhengeres Plymouth szintén
Chrysler-gyártmány. Van minden Modelben és árban Chry-
sler kocsi.

CHRYSLER

VZERKEPVESELO JUGOSZLAVIA RESZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD. KEPVESELO: SOMBOR-SZILARD
ALBERT, DIPL. ING. Chrysler Motors Detroit Michigan

Husvétii ünnepekre

olcsó bor!

1 liter kitünő
fehér fajbor 6 din.
1 liter kadalaka
siller . . . 6 din.

Nojcsek Géza

fűszerkereskedésben
SUBOTICA

274h

Szalongarniturát

szépet, lehetőleg antikot
megvételre keresek
Ajánlatok Schmoika hí-
rdetősrodába Novisad, Jev-
rejska 7. küldendők „100
sz.” jelige alatt

Értesitem a nagyabe-
csült hölgyközönséget,
hogy Párisból a
**legújabb kalap-
modellekkel**
megérkeztem

Holländer Honka
Novisad,
Jevrejska 2. (az udvarban)

Bösendorfer zongora-
Stelvey, Förster világ-
márkák Erste Produktiv.
Stelzhammer, Lira, Stiel,
Lanberger, Glosz, Pallik-
Stasznyz, L. Edmund,
Hoffmann zongorák rend-
kívül nagy választékban
kaphatók. Arany Jugoszlá-
viában legolcsóbbak és leg-
jobbabb lejáratu részletek
kaphatók KAIN hangszer-
készítő Subotica, Városhaza

Naponta garantált friss

TEAVAJ

és mindenféle tej-
termékek kaphatók
Trišić Todor
tejtermékek kereskedésben
Strossmayerova ul. 22. (Hálpia)

Bajmokon

a Bács megyei Napló
részére

hirdetéseket

Gyetvay József
bizományos vesz fel

Révai Adolf, Subotica

Sokolska 2 — Telefon 551

Ajánl elsörendü meszet, beoćini portland
cementet, száraz, pormentes búkkfa-
szenet, kovásszemet és prima
tűzlát. Gyors és pontos ki-
szolgálás!

1082

Tavaszi kalapmodelljeim

megérkeztek

ESZTERKA női kalapszalón

Korzó

Olcsó árak!

Olcsó árak!

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők
a legmodernebb kivitelben

GUTAI-nénál

VIII., Ostojićeva ulica 32.

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENONÉ

Különleges arc- és bőrápolás, az összes
arc- és szépséghibák gyógyítása villany és
kvarefénykezelés, paraffin terapia

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

1033

Vidéki vámmalom

60—150 mm. napi teljesi-ménnyel és jó karban

bérbe kerestetik

Ajánlatok részletes leírással és a feltételek kére-
nek „Jó szalmaberek” jelige alatt a kiadóhivatalba

Az új névtörvény életbe lépett

Hivatalosan a családnév irandó
elsőnek s azután a keresztnév;
tehát nem Gábor Nagy, hanem
Nagy Gábor, nem Péter Kis,
hanem Kis Péter

Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére

az új névtörvény rendelkezési-
nek megfelelő nyomtatványokat
olcsón, gyorsan s izléses kiállít-
ásban készít és szállít

Minerva-nyomda r.-t., Subotica

KINTORNA

— Látod, Feri, ez pompás hely lenne arra, hogy rájöjje a hűtlenségedre?
— Miért?
— Mert az öngyilkossághoz nagyszerűen megfelelő vadregényes táj ez!

Az estélyen megkérdi valaki a tanár urat:
— Nini, professzor ur! Hát maga bálokra is jár?
— Tulajdonképpen elhatároztam, hogy erről a meghívásról el fogok felejtkezni. Hát nem elfelejtettem elfelejteni?

Koldus: Ugyan nagyságos ur, nem tud megkönyörülni rajtam? Hosszu idő óta nem ettem rendes ételt.
Ur: Talán maga is házas ember?

A mama magyarázza a kislának:
— Látod, Jancsika, ezt a szép selyem ruhát, a selyem harisnyákat és a selyem kendőt mind annak a kis férregnek köszönhetjük.
— A papának, ugye?

Tavaszi ridikülujdonságok
saját készítményű utazóbőröndök, berendezett kazzeták és az összes bőrárak óriási választékban, olcsón kaphatók
SCHLAGER HENRIK
bőröndök és bőrarspecialistánál, Aleksandrova ul. 1. Korzó

Keresünk jókarban lévő lokomobil
8-12 HP, azonkívül cca 1 km.
iparvágányt hidmérleget
2 lóréval, 1 drb
Ajánlatok e lap kiadóhivatalához 2785 sz. a. kéretnek

Préselt széna és szalma
szecska, zab, árpa, tengeri, takarmányliszt, korpá, rézgalic, háziszappan, kő- és őrlött só legolcsóbb napi árban kapható
Décsei és Löbl cégnél
Vilsozova ul. 21. Telefon 1-72
Megrendeléseket díjmentesen házhoz szállítunk

Torontáli Agrárbank Rt. sportáruosztálya Veliki bečkerek

raktáron tartja a tennisz-sporthoz tartozó összes árukat és pedig:

rakettek
hálók, tenniszlabdák, rakethurok, tenniszcipők, spárga- és gumitalp, tenniszruhák, stb.

Vezetképviselője a következő rakettgyáraknak: Louvet & Darsonval, Páris, Williams & Cie, Páris, Soehnlein, Páris, A. Tunmer & Co, Páris, Levallois — S. A. I. L., Milano, — F. A. Davis Ltd, London, Holborn — Süddeutsche Hammerwerke, Mergentheim, Cochet Sport, Páris, Dunlop Sport, Birmingham.

Árjegyzéket ki vanatna küldünk!
Dunlop-labdák vezetnek!
Vizonteladók kerestetnek!
Klubnak árkedvezmény!
Távirati cím: Agrárbank, Vel.-Bečkerek
Telefon: 2-44

FOGLALKOZÁS

Faktor, selbständig, vertraulich, technisch im Satz und Druck ausgebildet, insbesondere in Qualitätsarbeiten leistungsfähig, wird für dauernde Anstellung gesucht Angebote an Tiskara Eugen Sekler, Osijek 1 zu richten. 2813

Szappanfőzöt keresünk szegedi szappan előállításához. Egyedülálló elnyben. — Ajánlatok a fizetési igénylet és eddigi működés feltüntetésével. »Za-19177« jellegre a Publicitas d. d. Zagreb, Gunduličeva 11 címre küldendők 2806

Szoptatósdának ajánlunk egészséges nő. Cím: Molnár könyvkereskedés, Senta. 2821

Ügyes kereskedősegédet borszakkaból május 1. felvétetik. Ajánlatokat Podvinec Ivan, Novisad címre küldendők. 2802

Tanac, csak bácskai vagy bánáti, kézmű-, rövid-, divat-, kalap és ciposzakmában azonnali belépésre keresztek. Braća Glumac cég, Zemun. 2803

Solides, serbisch—deutsch perfekt sprechendes Fräulein, welches in ganz leichter häuslicher Arbeit behilflich ist, wird zu zwei Kindern gesucht. Offerte samt Zeugnissen und Photographie an Frau Otto Dohányi, Subotica, zu richten. 2773

Kertek parkírozását, bevezetését, gyümölcsfák metszését elvállalja. Vidékre is elmegy. Schultz Ferenc műkertész, Palić, Kmezc fűszerüzlet. 2340

Intelligens fiatalembert levezető pajtásnak keresek. Jelige »Oriona virágok« a kiadóban. 2635

Középkorn, művelt, előkelő, nemes urind, magas állásu hivatalnok neje, elmenne előkelő magányos urnőhöz térszalkodónőnek, Magyarországra is. Jelige: »Sors« alatt kiadóba levelet kér és fényképet is körökre küld. 2774

Szerb, angol, francia, német nyelvekét ad idősőbb amerikai társalgási alapon. Középszkolai tanulók oktatását is vállalja. Valamint tökéletes fordításokat. Levelezést is végezne. Mint okleveles gazda, gazdasági tanácsadó is. Vidékre is megy szerény járvadalmazással. Ajánlatok »Californiai« jelige alatt a szerkesztőséghez intézendők. 2741

Új szalmakazalozókat (elevátorokat) új szalma- és törekrázótengelyeket cséplőgépekhez készít L. Fuchs gépműhelye, Kula (Bácska). 1562

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyk minden feltételt, átlampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, fémó i mesne pravó stb). Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 2349

Volt nyelvtanár rötös kivételével bármely szakmában utazói, üzletvezetői vagy egyéb, uriaszony jobb fizetésben pénztárnoki vagy hasonló, pubafaszakmabeli fiatal detalista állást keresnek. Elsőrangú referenciák. Cím a kiadóban. 2683

Urasági inas állást keres. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 2649

Kisgazdáknak és önálló iparosoknak a szuboticei telekkönyvben felvett ingatlanaira kölcsönöket folyósítunk 4-8 éves lefizetéssel Centralna Banka Subotica. 2466

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 órára, vastagbőrű és címke költségvetés számát. Legkisebb apróhirdetés ára 10 óra. Csek felbontás után jellegű levelet továbbítunk. Kérdezőkérdezőknek válaszoljuk mellékelve.

Artézi- és mélykuturást vállalunk. Neukomm Báltint fia, gépgyár, Vrsac. 1358

VÉTEL-ELADÁS
KIRAKATÚVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Eladó, esetleg buzavaltában 8-as Ruston-Proktor-kazán, 8-as Shuttleworth-cséplő, 6-os fiatal Magyar Gazdasági teljes garnitúra elevátorokkal teljesen jó állapotban. Keiper Lajos, Feketi (Bačka). 2810

Mahagóni szalón, nagy álló tükrrel, gyönyörű garderóbszekrény eladók. Cím a kiadóban. 2812

Bécsi házat jugoszláviai alattvalótól megvételre keresek. »Bega« hirdető Veliki bečkerek. 2832

Eladó: Fajdisznó yorksirei egy tizenöt hónapos kan, két tizenöt hónapos koca, gyönyörű példányok. Azonkívül importált angol pávagalamb fehér, fekete, sárga, vörös, kék színekben. Ugyanott fajbaromfi tojás is kapható. Pera Putnik Veliki bečkerek, Miletičeva ulica 46. 2839

Ziros gyanjut (köfőgyapjút). Lőszert, borkövet, mindenféle ócskafelet, öntődékből származó fémlakot, használt ipari síneket és vagonrészleteket minden mennyiségben vesz kassa ellenében »Calin« K. D. Zagreb, Mandaličina 1/b. 2484

Vcszek használt cséplőgarnitúrákat, cséplőket új MÁV-gépeket, kedvező fizetési feltételek mellett. — Schumacher Rező, MÁV-gépgyár kerületi képviselője Sztári Becejen. 918

KOMLÓ-

ZSINEG

gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA

cégnél, Subotica

Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

A kulai határban 6 lánc elsőrendű szántóföld eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: Ilorváth Sándor Bácska Topolán, Tóth-látelep. 2819

Porosz szén érkezett Fränkel P. fakeskedésébe, Bácsmegeyi Napló mellett. 2800

Jókarban lévő 501-es »Fiat« luxusautó eladó, esetleg motorkerékpárra cserélhető. Bővebb felvilágosítást: Holeczer cukrászda, Sombor. 2656

Pálinkacétre, körte, narancs, 30 hektoliter, eladó. Mlinaček cégnél, Subotica, Zrinjski trg 14. 2677

Eladó ház. Nagyobb családi ház 1-a téglaából építve, cserepítettével, nagy udvarral szabadkőből eladó. Ház áll 5 szobás lakásból és mellékhelyiségekből. Cím: I. kör, Brozova ul. 15. 2716

Menyasszonyi kelengyék legszebb kivételben legmodernebb dekorációkkal, monogramokkal Budanovics Terézia rövidaru- és kézimunkaszobájában. Óriási választék drukkölömi mintákból Labor-palota. 938

Házhelyek a villanytelepnél eladók. Cím: Gled Bernatné, Zrinjski trg 31. 2765

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban kész férfi, női, fiú és gyermekruhát Szubotican? Földes Samu ruhaárúházában. Rüdics ucca gyümölcs piac. Férfiöltöny 525, divatrágán 675, női felöltő 425, gyermekruhák 225, Trenes coat 725, munkásruhák 140 dinártól. Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül, ügyeljen a cégre. 2751

Alkalmi vétel a gépszakmában. Szerszámok, szerzők, mindenféle anyagok, füzembeszűntetés miatt olcsón eladók. Hamburger Industria, Subotica. Csak személyesen tárgyalok. 2754

Magyarországból hozott nemec, fajtiszta gyümölcsfák kaphatók Ruttkaynál, Szegedi szőlők, Lelencház mögött. 2797

Drótkerítések legjobb minőségben Kovácsnál, Subotica, Lifka-mozi épület. 2434

KÖLÖNFÉLE

Kétágyas, egészséges nagy szoba teljes ellátással uris családnál azonnali kiadó. Senoe (Bem) 21. Ugyanott elsőrendű házikoszt kioldásra is kapható! 2822

Kétágyas modern iteai lakás mellékhelyiségeivel május kiadó. Ugyanott egy pincebolt műhelynek. Antonović ul. 11. 2662

A főúccan egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül kiadó. Felvilágosítást nyújt »Dunav« biztositás Vilsonova ulica 11. 2662

Pincéhelyiség azonnalra kiadó. Eövebet Sokolska ulica 11. sz. alatt. 2715

Fényképészeti műterem kiadó. Bővebet Janossyné, Titel. 2705

2 uccai szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel új házban május 1-re kiadó. Érdeklődni Duličeva ul. 19. 2630

2 uccai szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel április 1-re kiadó. — Preradovičeva ul. 14. 2671

Borbélyület május 1-ére, fűszerüzlet lakással együtt augusztus 1-re kiadó. — Gyelmis, Oslobodjenje ul. 10. 2684

LIFKA-MOZI

Vasárnap utoljára
a nagyszerű kettős műsor

Cári Oroszország végnapjai

DOSTOJEVSKIJ „Félkegyelmű” c. regénye után

LON CHANEY
Barbara Bedford
Ricardo Cortez

Sólyomszem

Tim Mc. Coy lovaskapitány bravurjai a rézbőrű indiánok között

Zárszámad st legjutányosabb áron készit
Minerva-nyomda, Subotica

Haláleset miatt Novisadon
jól felszerelt elektrotech-
nikai és mechanikai

m i h e l y

anyuval együtt olcsón
eladó. Érdeklődők for-
duljanak Noviszad Futaki-
ucca 7. alá 2580

A Suboticei Ipartestület Lábellenészítők Szakosztálya

folyó hó 24-én, vasárnap
délelőtt 9 órakor tartja
évi rendes közgyűlését

Az Elnökség

2752

Szajátkészítésű

cipők

állandó raktára olcsón és
elegáns kivitelben

KLEIN JENŐ

orthopéd- és divatcipészéni
Subotica 270
Barátok temploma során

Kiadó 2 egyszoba-konyhás
udvari lakás május else-
jére. Harambašičeva uli-
ca 14. 2808

Ujencok! Szakavatott egyé-
nek pontos felvilágosításo-
kat adnak katonai termé-
szeti, különösen sorozási,
szolgálati idő meghatározá-
sára és jogos esetekben a
szolgálatok megrövidítésére
vonatkozó ügyekben. Nem-
zetközi Nyda, Subotica,
Aleksandrova ulica 9.

Vendéglőmegnyitás. Érte-
sitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy főpostánál, Vil-
zonova ulica 33. szám alatt
vendéglőt nyitottam. Min-
denben azon vagyok, hogy
nb. vendégeimet kitérő éte-
lekkel és jó keletibai borok-
kal kiszolgáljam. Ugyanott
abonensek felvételek. Nb.
vendégek szíves pártfogását
kéri Farago Terézia a volt
Hotel Terézia tulajdonosa. 2793

Örökbe fogadnék 12-13
éves jobb házból való árva-
leányt. Il. Skotus Viator
ul. 84. 2727

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagság és címző
kétmegerően számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívószöveg jellegű leveleket továbbítunk.
Kérjük a hirdetőket a szabályokról megismerkedni.

Gallért, kézelőt
darabonként 2 dinárért
mos, vasal és fényez

Nagy Györgyné
villanyerőre berendezett mosodája
VII. Hadžičeva ul. 4. (Montallion-ház mellett)

Megérkeztek

SPITZER

szőrmeáruház

gyermekruha

modeljai

és tavaszi

szőrmeujdonságok

Subotica

Sokolska ulica 3

VÁROSI MOZI

Ceñtörtök — vasárnap

A nőtlen férj

Az összes színpadokon világsiker aratott nagyszerű
vígjáték — Főszereplők:

Dina Grala és Igo Sym

Általános óhajra meghosszabbítva

A szent hazugság

Karin Michaelis világhírű Nobel-díjjal
kitüntetett regénye

Pinkovics József központi
irodája, Jelasićeva ulica 4.
Telefon 541. Két üzlethelyi-
ség május 1-re kiadó.

Ha reumájától szabadulni
akar, használja a világ-
szerte elismert póstyéni
iszapot. Kapható gyógy-
szertárakban és drogeriák-
ban. Postai széküldés
Blum gyógyszerár, Szubo-
tica, fopostával szemben.
Kérjen prospektust. 375

Beltéri lakás, mely két uc-
cai szobából, előszobából és
konyhából áll, május 1-re
kiadó. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2667

Apróhirdetések Szuboticeán
az Aleksandrova ulicán a
Pressburger-jele üzletben,
a Manojlovićeva ulicán a
Rádió-Reklám irodájában,
Universitas könyvkereske-
dés Aleksandrova ulica.
Földes Samu ruhaüzleté-
ben, Gyümölcsiac, Novi-
szadon, Szomborban, Szen-
tán, Veliki Bečkerekben
ottani fiókiadóhivatalaink-
ban is eredeti áron felad-
hatók.

Fiatalközösség

keres

a beltéren 2 szoba
előszobás

lakást

Konyha nem szükséges
Cimeket „Május 1” jellegre
a kiadóba kér 253

Étkezési

Wolman-

burgonya

kapható

Weiss Hugó

lisztkereskedő

SUBOTICA

Sürgönyeim i Weiss lisztüzlet

Dughagymát

és valódi

rózsakrumplít

azonnal szállíthat

a Paprika Spitzer

Szuboticeán, Zrinjski trg 4

HUSVÉTI VÁSÁR

GAZDAGNAK, SZEGÉNYNEK

EGYARÁNT

8 o l c s ó n a p

SZUBOTICA—SZOMBOR

Harisnya

Pamut harisnya 4.—
I.-a Pamutharisnya 6.—
Flórharisnya . . . 10.—
I.-a Flórharisnya 15.—
Fátyol I.-a . . . 22.—
Műselyem harisnya 12.—
Gyermek pamut harisnya
2-10 évesig . . . 5.—

Bőrkeztü

Női klassé . . . 46.—
Szarvasbőr . . . 45.—
I.-a szarvasbőr 55.—
Férfi szarvasbőr 75.—

Keztü

Karlsbadi . . . 6.—
Mandzssettás . . . 10.—
Crém . . . 10.—
I.-a mandzssettás 12.—

Ridikülök

Gyermek . . . 8.—
Gyermek . . . 10.—
Női . . . 15.—
Női . . . 25.—

Férfi ing

Kombinés . . . 30.—
Zöld ing . . . 30.—
Fehér ing . . . 48.—
I.-a fehér ing 55.—

Nyakkendő

Magánkötő . . . 6.—
Selyem . . . 12.—
Fekete-fehér . . . 13.—
I.-a magánkötő 18.—

Törülköző

Kézi törülköző . . . 5.—
I.-a nagyobb . . . 10.—
II. nagyobb . . . 15.—
Frotir . . . 18.—

Esernyő

28

dinártól.

Ugy a hirdetett, mint a kirakat árakat
szigoruan betartjuk

Mielőtt cipőt vesz, Danica

tekintse meg a

cipőüzlet kirakatait. Meg fog győződni, hogy a „Danica”
cipő a legegységesebb, a legtartósabb és azért a
Danica-cipő olcsó. Tavaszi ujdonságok már kaphatók
Subotica, Aleksandrova ulica 7. sz.

4042